

Kiadóhivatal:
Báter-nyomda, Kaszinóbazár
épület

Az előfizetési pénzek és hirdetések ide küldendők.

HIRDETÉSEK

legjutányosabb számítással,
díjzabás szerint.

Megjelenik minden szombaton.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség:
Bezerédj István-utca 5 szám.

Ide küldendők a lapot érdeklő
összes közlemények.

ELŐFIZETÉS:

egész évre 10 kor., félévre 5 k.
negyedévre 2 kor. 50 fill.

NÉPTANTÓKNAK,

ha az előfizetést egész évre
előre beküldik: 5 kor.

TOLNAVÁRMEGYE TÁRSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS KÖZGAZDASÁGI ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.
AZ ORSZÁGOS M. KIR. SELYEMTENYÉSZTÉSI FELÜGYELŐSÉG HIVATALOS LAPJA.

Felelős szerkesztő:

BODNÁR ISTVÁN.

Belmuvekarsak:

JANOSITS KÁROLY. KOVÁCH ALADÁR.

Kiadja:

BÁTER JÁNOS NYOMDÁJA.

Boraink értékesítéséről.

Lapunk 45. számában érdekes és gyakorlati szempontból is megszívlelendő kérdést vetett fel a felszínre *Simontsits* Elemér szőlőbirtokos ismeretes indítványával kapcsolatban.

Indítványozó azon feltevésből indult ki, hogy — szerinte — a kereslet és kínálat egymáshoz való viszonyából előálló áralakulás törvényszerűsége a mi városunk határánál esüdtörtököt mondott; mert a borvásárló vagy éppen nem tud, vagy csak leszorított áron akar a jó minőségű borokhoz jutni.

Azok az okok, melyeket ő a borértékesítés akadályául felhozott, mind igazak és tényleg fennállnak; de — nézetem szerint — a legfőbb és legmélyebbrelhető indok hiányzik az indítványból s ez az: hogy boraink hírnevének és borvidékünk jellegzetességének legtöbbet ártott a kipusztult régi szőlők rendszertelen és minden előre látás nélkül való rekonstrukciója.

Mert, hogy állunk ma a régi időkhez képest? Ugy, hogy a nemes kadárka hajdan csak a hegyeket, s ormokat díszítette és termette a jó tüzes vörösbort, a valódi bikavért, a mely okszerű termelési irányt jellemezte Garay is, midőn énekelte:

Hegy bor, ne szívalé!
Még a vízből is csak az jó,
Mely hegyekből zúg elé!
A lapályra béka menjen,
Igya meg bűzös tavát,
Hegyre hág fel a szekszárdi,
Onnan hozza tűz borát.

S ma Dunaföldvártól le Bataig százezerre menő holdakon ültetik ugyancsak a kadárkát, a mely a végtelen rónákon, sőt tőfeneken sem tagadja ugyan meg önmagát, de nem terem már nemes bort, legkevésbé

bikavért, hanem inkább csak kástélyos színű pótbort, mely a legtöbb évben csak keverés után válik élvezeti czikké.

S míg régen az ügynökök daczára és a zugvasut teljes hiánya mellett is ide talált a borkereskedő a bikavért, ma hiába jönne, biz a régi borvidékkel együtt eltűnt már a jellegzetes bor is. Ezért míg a multban a vörösbort mellett csak elvétve és kis mértékben természetünk fehérbort is (zöldfehéret), addig ma a tömegbor, kástélyosbor, a kereskedelmi árut képező vörösbort eltűnt csekély, de azért a zöldfehér sem igen számottevő.

Nem tagadható ugyan, hogy ezen jellegváltozás és a nemesbor termelésének hanyatlását nagyrészen két rendkívül kedvezőtlen körülmény is elősegítette. Az egyik, a világszerte uralomra jutó védvamos irányzat, különösen Németország szigorú elzárkózása, mely még a legnehezebb borok kivételét is lehetetlenné tette; a másik pedig a szerencsétlen olaszbor-vám, a mely egy évtizeden át az olesó borok özönét zúdította reánk. Ezen körülmények sietteték ugyan a tömegtermelést, de azert a helyes irányítás teljes hiánya okozta azt, hogy ma már komolyan gondolkodni kell afelől is, hogy rendszert hozunk be az elfajult termelési irányba és úgy ültessünk és alakítsuk át szőlőinket, hogy a mindenkorit termést a fajborok dominálják.

Nem mondom én, hogy az arra való lapályokon ne termeljünk bort, mikor a tapasztalat bizonyítja, hogy sehol egy nem fizeti ki magát, mint éppen ott; de ne műveljünk kadárkát a neki meg nem felelő helyeken is, hanem ültessünk oda nemesbort termő és csemege szőlőfajokat, a melyek létfeltételüket inkább megtalálják, mint a meleg oldalokra és a hegyre való kadárka.

A tömegtermelésre csak most térünk

át, az olaszborok visszaszorítása és az ausztriai szük termések okozta nagyobb kereslet elég jó áron és játszva szivta fel eddig a lapszölők óriási termését, de mi lesz akkor ezen nagytömegű, jellegtelen lapi borokkal, ha a konjunkturák — előreláthatólag — megváltoznak?

Én éppen nem ütközöm meg azon, hogy a nagydorogi, uzdi, apáti stb. uradalmak bortermése jóval magasabb áron értékesült, mint a szekszárdi szőlőké; mert azon uradalmak a tömegbor termelésnél már nagysúlyt fektettek arra, hogy fajborokat termeljenek és így méltán nagyobb árt is érthettek el nagytömegű és egyenlő minőségű zöld-fehér nemes boraikért, mint a mi elérhettünk a nálunk eddig eladásra került lapszölők termette kástélyos színű és éppen nem nemes borokért.

És ez a körülmény okozza aztán a már kevés, de még mindig kitűnő hegyi vörösbort árának leszorítását is, mert a tömegbor mellett elvész a mennyisége is, meg árképző ereje is.

A változott izlés és még inkább a kivélteli nehézségek miatt helyesnek mutatkozik az az elv, hogy vörösbort csak ott termeljünk, a hol primissima bort nyerhetünk; de viszont kétségtelen az is, hogy ne termeljünk vörösbort termő fajokat (különösen kadárkát) ott, a hol abból vörösbort soha sem lesz, a hol az még csak tökéletesen be sem érhetik és így sem fehér, sem vörösbort abból nem szűrhetvén, termésünk kereskedelmi árut tulajdonképp nem is képezhet. Örülhetünk tehát, ha ezt a bort a helyi fogyasztás és a vidéki korezmák 30—32 K. árban még ma felveszik, de mi lesz akkor, ha a lapszölők további végtelen és rendszertelen terjedésével a termelés még hatványozott mérvben fokozódik?

A mi eddig vagyoni gyarapodásunk

TÁRCZA.

Árva lányok.

Eltemették anyjuk. Apjukat se látták.
Vihar szele tépi a puszta pálmát.
A lelőrt virágra nem repülnek méhek,
Nem találnak rajta semmi édességet.

Szegény piezi lánykák, árvák vagytok, árvák!
Amíg szépségteknek szinpompáját lálják,
Koszoruba fűznek, de ha elhervadtok,
Le dobnak a sárba, óh mert árvák vagytok!

Ne sirjatok mégse. A virágnak magját
Rüggfakasztó szellők virulásra hajtják.
Szenvedések multnak. Tavasz nap ébred:
Majd az árvák Atyja, atyálok lesz néktek!

HORTOBÁGYI JÓZSEF.

A hű asszony.

I.

Halálosan ráunt az asszonyra, aki tíz hosszú éven át a szeretője volt. Nem éppen az unalom, a szerelem kimerültsége, vagy más hasonló érzések ültek a lelkében, hanem valami fásultság, mely mindannyiszor elszibbasztotta, valahányszor az asszony végigjártatta rajta fénytelen tekintetét, mely tíz évvel ezelőtt még nedves fényben uszott.

Gyöngéd szeretett volna hozzá lenni és

nem tudott, az udvariasságnak az a vásári zománca csillogott elő a beszédből, mikor a társaságban találkoztak. Sokat tusakodott magában, hogyan vessen véget a tíz évig tartó lelki közösségnek, melyben együtt éltek. Az éles asszonyi szűzön megsugta ezt Jolánnak, aki Bauerék zsúrján öntötte ki a lelkét előtte:

— Gábor, én tudom, hogy a multnak vége. Teljesen vége. Én elveszítettem magát. Ne mondjon semmit, ez így van. Én érzem. Nem teszek magának érte szemrehányást, ez nem volna tölem igazságos dolog. Én tudom, hogy maga megnősül. Eddig féltékeny szemekkel őriztem minden lépését, mely a házasság felé vezetett: ma okosabb vagyok. Nősüljön meg Gábor. Ugyis hasztalan volna a kihűlt érzelmeket mesterséges uton ébreszteni életre. ez tartós nem lehet. Én többé nem ragaszkodom semmihez, hiven fogom őrizni viszonyunk emlékét. Feloldozom, legyen szabad.

Gábor lesütötte a szemét, nem mert azokba a fénytelen szemekbe tekinteni, amelyekben most egy gyémánt ragyogású könyecsepp csillogott. Érezte, hogy az asszony igazat mondott és a lelkében olvas. Tulajdonképpen pedig, nyomorultnak érezte magát. A viszonyuk barátsággal kezdődött és szinte észrevétlenül estek bele a szerelem mélységese szakadékába, ahol éveken át vergődtek a szabadulás minden kilátása nélkül. Most érezte, hogy szabad lett, megnyílt előtte a kilátás, a szabadság fölemelő érzése töltötte el a lelkét.

— Maga mindig jó volt hozzám Jolán, én nem is érdemeltem meg ezt a jószágot. Nem, nem érdemeltem . . .

Érezte, hogy igazat mond és megcsókolta az asszony hideg kezét.

Az odalépő figyelmes háziasszonynak megköszönte a felkínált teát és főfájását adva okul, pár perc múlva távozott. Mikor tekintetük találkozott, az asszony szeméből az erős elhatározás nyugodt fénye, a férfiből zavartság tükröződött, hű képe a benne háborgó lelki viharok.

II.

Gábor csakugyan megnősült. Házassága az ugynevezett okos házasságok közé tartozott, amely a kölcsönös vonalom alapján épült fel. Ebből többnyire kihajt a szerelem, de legalább is a kölcsönös megszokás alakul ki, a házasságok előfeltétele.

Szerette feleségét, aki fiatalságával felejttette azt az asszonyt, mert voltak percei, mikor boldogságát meglopva ottan időzött gondolataiban abban a bizalmas szalonban. Ilyenkor egy arnyék futott át a lelkén és ettől a gondolattól csak a felesége ölelése és csókjai tudták megszabadítani, amelyeket ilyenkor lázas hévvel viszonzott, mintha menekülni akart volna a bűnös gondolat elől a felesége formás és üde keblére.

Egy nagy baj volt ebben a házasságban, hogy nem született gyermekük, ami a kapcsolatot megerősítette volna közöttük. Mind a ketten sokat szomorkodtak e miatt és bíztak a jövőben. Reménykedtek.

A boldognak látszó házasságra sötét arnyék borult egy zord napon. Gábor dult arczzal jött haza és egész testében remegett. Felesége, aki nyugodt és higgadt vérmérsék-

legerősebb emeltyűje volt, az lehet romlásunk egyedüli okozója.

Reátérni mielőbb a bortermelés okszerű módjára: termeljünk hegyen vörösbort keveset, de jót; a lapokon csemege szőlőt és fehér bort. Ezt kell megértetni annak, a kit illet, a gazdaközönsséggel, szóval, irásban és gyakorlatban is és ha ez sikerrel is jár, majd kialakul újra borvidékünk és megszabhatjuk árát annak a termésnek, melyet a kereskedelem nemcsak szívesen felvesz, de nem is nélkülözhet.

dr. H. B.

A kisemberek nyugdíja.

A társadalomnak mindazon osztályai, melyeknél a vagyonszerzés a lehetetlenségek közé tartozik, aggódva a jövő kiszámíthatatlan eshetőségein, tömörülni igyekeznek, hogy egyesült erővel oly intézményeket létesítsenek, melyek nekik a megélhetést azon időre is biztosítsák, a mikor a sors esélyei folytán hosszabb időre vagy örökre képtelenné válnak arra, hogy mindennapi kenyerüket megkereshessék.

Hazánkban a tömegnyomor enyhítésére számos jótékony célú intézményt létesítettek, melyek hivatásuknak többé-kevésbé meg is felelnek. Az emberiség haladásával az igények is megnagyobbodtak. Sok kisebb segélyezési alapokkal rendelkező egyesületek a hozzájuk fűzött reményeknek megfelelően nem tudták s helyüket elfoglalták az országosan szervezett, modern alapokra fektetett egyesületek.

Az iparilag fejlődöttebb nyugati államok a szociális törvényhozás terén régen megelőzték bennünket. A német birodalom 60 milliónyi lakosságának egy ötöde betegség ellen, egy harmada baleset ellen, egy negyede rokkantság és aggság ellen van biztosítva kötelező alapon. Közel 500 millió márkát fizetnek ki évenként betegeknek, a balesetek áldozatainak, a rokkantaknak és aggoknak. Ezen összeghez a munkaadók 250 millió, a munkások 200 millió és az állam 50 millió márkával járul hozzá évenként. Ezen óriási szociális művet az özvegyek és árvák biztosításával készülnek kiegészíteni. Mondanunk is fölösleges, hogy ezen rengeteg segélyezéssel gyökeresen megoldották a németek a szegényügyet.

Franziaországban, Angolhonban s a nyugat többi, gazdaságilag erős államaiban is kielégítően oldották meg a dolgozó néposztályok beteg-, baleset-, rokkant- és aggkori biztosítását.

A fejlődés megkívánta, hogy nálunk is a szociális törvényhozás terére lépjenek;

letű asszony volt, szinte elrémült az urának pápadt arcától és szívszorongva kérdezte: — Mi történt veled?

— Embert öltem. Megtámadott a becsületemben és megtámadta egy asszony becsületét, akit valaha szerettem. De én csak téged szeretlek, téged, bár tudom, hogy elveszítetek . . .

Néma, tompa csend ült a házban, rá nehezedett a butorokra és a két ember lelkére.

A férfi, aki megtört tekintettel nézett a feleségére, úgy hogy az nem bírta kiállni ennek a tekintetnek rémes merevségét.

— Maga egy asszonyt szeretett? Nekem erről nem szólt semmit. Soha semmit se szólt.

Olyan nyugodtan mondta ki e szavakat, hogy Gábor a halálos ítéletet hallotta belőle kicsendülni. Végezni próbált, de nem tudott. Egy elhibázott élet önvádja, mint óriás szikla ült a mellén. Nem tudott mozdulni a katasztrófa e sötét perceiben, holott egy vigasztaló

ennek folytán a betegsegélyezés és balesetbiztosítás kérdései a közelmúltban megoldást nyertek s ezzel Magyarország a többi művelt állam nyomába lépett. E törvények mérhetetlen sok jót eredményeznek majd az idők folyamán.

A legfőbb szociális biztosítási ág: a rokkant- és aggkori biztosítás még eddig meg nem valósulhatott az ezzel járó óriási anyagi terhek miatt, melyeket ez megkíván. Tudjuk, hogy hazánkban a korra és a haladásra való tekintettel már oly intézményeket kellett létesíteni, melyeket a nyugat országainak a gazdasági fejlődés ugyanazon fokán, a melyen Magyarország ma áll, nem kellett még létesíteniök és fúntartaniok. Ezzel is nehezebb a helyzetünk.

Ezért eddig csak az állami tisztviselők, a vasutasok, postások és egyéb állami alkalmazottak, a városi, megyei tisztviselők és alkalmazottak s részben a magánvállalatok tisztviselői részesülnek nyugdíjban szolgáltatéképtelenségük esetén.

A dolgozó társadalom legnagyobb és legszámottevőbb tömege: a kisiparosok, kiskereskedők, munkások, napszámosok nincsenek biztosítva a rokkantság és aggkor szomorú idejére. Pedig a kisembereknek van elsősorban szükségük támaszra a sors csapásai ellen. A munkából kidőltek segítséget keresnek szorultságukban s ha azt meg nem találják, kétségbeesnek s balsorsukban a társadalom ellenségeivé válnak, telve gyűlölettel szidják a fönnálló rendet, mely róluk nem gondoskodik, őket nem támogatja. A kétségbeesett, nyomorba jutott ember látása pedig fájdalmat okoz minden érző szívnak. Az egyes ember azonban csakis pillanatnyi nyomorából segítheti ki szenvedő embertársát, azaz — alamizsnát nyújthat neki. A megajándékozott az adományt elfogadja, meg is köszöni, de — szegyenli is, hogy ő, ki életét becsületes munkával töltötte, szerencsétlenségében kénytelen alamizsnát elfogadni. És hányan vannak, kik inkább éhen halnak, semhogy kolduljanak!?

Az önálló kisiparos, a kiskereskedő helyzete semmivel sem rózsásabb, mint a napi-béért dolgozó munkásé, ha egyszer rokkanttá válik. A mai nehéz időkben vagyont öreg korára alig gyűjthet. A meddig fiatal, erős és egészséges, küzd és megkeresi a maga és családja kenyerét. De ha idővel betegség megtöri, rokkant lesz, nem felelhet meg a követelményeknek s a nélkülözés és nyomor rémei hozzá is beköszöntenek.

Ezen elmékedésre pedig egy évi jelentés készített bennünket, a melyben az országos jellegű *Magyarországi Munkások*

szó a felesége ajkáról úgy elfújta volna azt, mint egy pelyhet.

Fölöttötte a kabátját. Az asszony némán, szótlánul nézte. Csak mikor az ajtóhoz ért, kérdezte tőle hidegen:

— Hová megy?

— Jelentkezni a rendőrségnél.

III.

Az esküdtszék bűnösnek mondta ki az emberülésben és két évi börtönre ítélte. A börtönben úgy érezte, hogy a lelke megtisztult a sok gondolat közt, amelynek raja benépesítette. Leszámolta magával és terveket kovácsolt. Éjjel álmaiban néha boldogan színezte ki a jövőjét. Új életet kezdenek, csak a felesége szerelmét nyerje meg újra. Minden jó lesz. Van két erős karja, amivel dolgozni fog.

A két év nem törte meg, akaratereje nem lankadt és a csüggedés ritkán fogta el.

Rokkant- és Nyugdíjgyűlésének vezetősége számol be működésének eredményéről, s a mely véletlenül kezünkbe került.

Erdekes olvasmány. Bárkinek ajánlhatjuk saját okulására! Megtudjuk belőle, hogy mi magyarok korántsem vagyunk oly szegények és elhagyottak a rokkant- és aggkori biztosítás terén, mint azt eddig hittük. Sőt! Bátran állíthatjuk immár, hogy a magyar munkások ezen önkéntes belépés alapján szervezett egyesülete a magyar elmét dicséri, annyira, hogy a külföldön csak kötelező alapon tudtak ily rövid idő alatt nagyobb eredményeket elérni, az önkéntes belépés alapján ez sehol sem volt lehetséges.

Az együletet 1893-ban alakította meg 112 lelkes magyar munkás Budapesten.

Tíz éven át senkinek sem adtak segítséget, ez idő alatt dolgoztak és gyűjtötték a segélyezési alapot. 1903-ban kezdték meg a rokkantak segélyezését s azóta (négy és fél év alatt) 242 rokkantnak, 63 árvának és számos özvegynek több mint 170,000 korona segélyt fizettek ki.

Az együletnek Budapesten van a központi irodája, vidéken eddig 172 fiókpénztára van, összesen 54,000 fizető, számos pártoló és alapító taggal. Az egyület közhasznú működését a kereskedelmi kormány is elismerte s 1907-től kezdve évi ötezer korona állami támogatásban részesíti. A közhatóságok, a sajtó, a papság, a tanítóság, az ipartestületek, számos gyáros és emberbarát erkölcsi és anyagi támogatásban részesítik. A munkaadók közül számosan munkásaik helyett az illetéket egészen vagy részben fizetik. Városok, községek, intézetek alkalmazottaikat beiratták.

Az együletet különben a Budapesten most záródó nemzetközi balesetügyi, ipar-egészségügyi és munkásjóléti kiállításon egyik legnagyobb díjjal, az állami aranyéremmel tüntették ki, ezzel is elismerve közhasznú voltát.

Az együletnek jelenleg 2 millió 880 ezer korona vagyona van, mely állami értékpapirokban, készpénzben és a budapesti együleti házban van teljesen biztos alapokon elhelyezve.

Ezt az együletet ajánljuk helybeli iparosaink és munkásaink figyelmébe. Valóban humánus, minden politikától, felekezeti és nemzetiségi kérdéstől távol álló, tisztán jótékony céljait megvalósítani törekvő intézmény, mely a magyar munkások és iparosok dicsőséges alkotása. Törekedjünk mindannyian arra, hogy ez az egyület nálunk is meghonosodjék.

Egyébként központi vezetősége (Buda-

Bátortalan léptekkel indult ki az új életbe, mikor szabadságát visszanyerte. Régi lakására sietett, de egyet gondolt és ügyvédjéhez vette útját. Utközben ismerősökkel találkozott és úgy találta, hogy egyesek bátortalanul viszonzták köszönését. A lelkében nem érzett semmi megbánást azért, amit elkövetett, amiért keservesen megbűnhődött és ime a társadalomnak nem elég ez a vezeklés sem. Elhatározta, hogy ismeretlen helyen új életet kezd.

Az ügyvéd rossz hírekkel fogadta.

— Felesége valószínűleg kész, a héten járt nálam. Itt hagyta lakása kulcsát, ahonnan butorait is elvitette.

Mintha főbe ütötték volna, úgy elkábult ezekre a szavakra. Zavart arczeval, holthallóvá nézett az ügyvédre, aki közönyösen nézett rá arany csiptetője alól és folytatta:

— Legokosabban teszi, ha belenyugszik. Az ilyet nem lehet erőltetni. Feleségének e lépéshez törvény szerint joga is van. Az

 <p>Sirolin</p> <p>Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megakadályozza a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.</p>	<p>Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhöges, skrofulozis, influenza</p> <p>ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.</p> <p>Minthogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.</p> <p>F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)</p>	 <p>„Roche”</p> <p>Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárban. — Ára üvegenként 4.— korona</p>
---	--	--

pest, VIII., József-utca 23). Igen szívesen ad bárkinek is fölvilágosítást, a ki ez iránt hozzá fordul.

Tolnavármegye őszi rendes közgyűlése.

Tolnavármegye közönsége f. hó 15-én tartotta szokásos őszi rendes közgyűlését. Eleintén bizony nem nagy volt az érdeklődés, de később mindinkább szaporodott a közönség, s ha színházi előadásról lenne szó, kiirhatnánk: *közepes* ház. Ne tessék azonban azt hinni, hogy ekkora érdeklődést is a — tárgysorozat keltett, izgatta a lelket egy küszöbön levő főispáni kinevezés, az ennek folytán előálló helyzet és személyi változás, továbbá az állami, vármegyei, községi tisztviselők megyebizottsági tagsága ellen körül hordott véres kard... Suttogás, fontoskodó, itt-ott aggodalmas arczok, heves párbeszéd, a helyzetet szondírozók barátságos, tapogató mosolya töltötte ki azt a kis időbeli hézagot, amely a külső óra és a főispáni óra között mutatkozott. A pár percznyi differenzia — kedves alkalmul kínálkozott a csevegésre. Ezt a pár percznyi időt felhasználta a *legnagyobb magyar*, maga Széchenyi István gróf is. Arczképe, a nemes-szívű grófné, *Apponyi* Gézáé jóvoltából ma még ugyan csak a sarokba volt állítva, de elmélyedő, fürkésző tekintetével, már most feltűnhetett sok mélyebben gondolkozónak. Mintha e kimagasló alak azt tanulmányozta volna: vajjon érdemes társaságba jutott-e? Higgadság, bölcsesség, minden magán érdektől, személyi tekintetektől ment tárgyilagosság lesz e itt az ur jövőben is... avagy?...

— Bizonyára nem akarta, de e kimagasló nemzeti nagyság eltűnését mégis csak főispánunk — gróf *Apponyi* Géza szakította félbe, azzal, hogy — belépett. Harsogó eljenzés hangzott fel, a mikor az elnöki széket elfoglalta.

Főispánunk erre melegen üdvözölve a megjelent bizottsági tagokat, a közgyűlést megnyitotta.

A tárgysorozat legelső pontja a vármegye 1908. évi közigazgatási, árva és gyámhatósági kiadásairól szerkesztett költségvetés volt.

Simontsits Elemér vármegyei főjegyző nagy alaposággal ismertette az ügy állását.

Először is a pénzügyi szakosztály szépen megokolt jelentését olvasta fel.

A pénzügyi szakosztály bővebben kifejti, hogy a költségvetés kiadási tételeinek emelkedése abban leli magyarázatát, hogy

anyagi kérdést pedig békésen lehet megoldani, amibe is beleegyezhetik.

— Majd holnap eljövök.

És átvette lakása kulcsait.

Otthon sivar lakása fogadta, mely rideg és kietlen volt, mint a novemberi őszi táj. Itt egy butor, egy szőnyeg, azután üresség, üresség. Levetette magát a pamlagra és lázas homlokára szorította kezét. A megsemmisülés érzete töltötte el. Igen futni, menekülni fog az élettől, ami neki már nem nyújthat egyebet keserűségnek és gyalázatnak. Leült az íróasztalához és elővette belőle pisztolyát. Levelet akart írni, de nem tudta gondolatait rendbe szedni. Kinek írjon? Mit írjon? Hisz nincsen senkije.

A kétségbeesés utolsó perczében végigjártatta tekintetét egész életén és megpihent egy verőfényes hosszú nyárral, hol csupa napsugár ragyogott. Nem is vette észre a ruhasuhogást a háta megett, csak akkor döbönt meg, mikor egy kéz vállán keresztül a pisztolyt fölemelte.

— Nem szabad. Magának élnie kell.

Alig ismerte meg a lefátyolozott női arczban Jolánt, akinek nyugodt és szelíd tekintete szerelmesen pihent meg rajta.

— Nem szabad ezzel a gondolattal foglalkoznia. Új életet kezdünk, érti? Érted?

És Gábor könnyekkel borította és úgy csókolta meg a hú asszony szép fehér kezét.

Szabó Aurél.

jövő évben több tisztviselő a fizetési fokozat I. fokozatába lép, a mi 8920 korona többletet okoz, továbbá a tisztügyi ügyész mellett alkalmazott irodavezető fizetése 1904. évtől kezdve 7573 kor. 73 fillérrel most egy összegben állított be a költségvetésbe, a miniszter ugyanis eddig mindég kifogásolta ez állásnak államköltségen való rendszeresítését, bár nem zárkózott el, hogy ez állás javadalmá valamelyik alpból fedeztessék. A nagyobb munkabérek miatt a dologi kiadások is szaporodtak, a vármegye tulajdonát képező épületeknél a tatarozási költség 12595 kor. 26 fillért tesz ki.

Ezek alapján a szakosztály indítványozza, hogy amennyiben az önmegadóztatás terén az évi 2%-al a vármegye már tetemes áldozatot vállalt magára, a közgyűlés állapítsa meg a szükségletet 361,546 kor. 86 fillérben s a mutatkozó 40,400 kor. 76 fillér hiányra pótvjavalmazást kérjen.

A részletekre vonatkozó javaslata ez:

1. A tisztügyi ügyész mellett iktató-kiadói állás szervezendő, mivel ez a tényleges szükségletnek jobban megfelel egy alügyészi állásnál.

2. Ha a költségvetés idejében jóvá nem hagyatnék, az épületek tatarozása ne a rövid őszi napokban, de inkább a következő év tavaszán eszközöltessék.

3. A természetbeni lakást élvező káplár 180 korona lakpénze beszüntetendő.

4. Megkérendő a miniszter, hogy a szolgaszemélyzet ruházatára előirányzott 6661 kor. 76 fillért változatlanul hagyja helyben, mert ez a tényleges kiadásnak felel meg.

5. A központi irodában 3, az árvaszék-nél 3 díjnoki állás rendszeresíttessék. Ezzel nem lesz több a díjnokok száma, csak kiküszöböltetik ama szabálytalanság, hogy való-ságban több díjnak volt alkalmazva, mint a hánynak fizetéséről a költségvetésben gondoskodva volt.

6. A vasuti, távirat, telefon használat elterjedése folytán a lovasküldönczök lótar-tási kötelezettsége, illetve a 600 korona lótar-tási átalány törlendő a költségvetésből.

A közgyűlés a fenti javaslatot az állandó választmány javaslatához képest a megejtett névszerint való szavazással magáévá tette. A javaslat mellett 83-an, ellene 9-en szavaztak. E véghatározatot a vármegye területén kihirdetik s jóváhagyásra a belügyminiszterhez terjesztik fel.

A közgyűlés második pontja *Szabó* Károly országgyűlési képviselőnek lapunk hasábjain már többször ismertett amaz indítványa volt, amelyben a tisztviselők és jegyzők évi 5%-os nyugdíj hozzájárulásának 3%-ra leendő leszállítására összesen 1% pótdadó kivetését indítványozta.

A pénzügyi szakosztály *Simontsits* Elemér alapos, igazán a leglelküimeretesebb tanulmányozásra valló referálása alapján azt javasolta, hogy:

„Mondja ki a törvényhatósági bizottság a községi alkalmazottak nyugdíjintézetéről szóló 443—905. szabályrendelet 7. §-ának megfelelő módosítása kapcsán, hogy 1908. január 1-től kezdődőleg a községek lélekszám szerinti hozzájárulása az eddigi 08 fillér helyett évenként 10 fillérben állapítatik meg s ugyanezen szabályrendelet 5. §-a 3. pontjának módosítása kapcsán azt, hogy a nyugdíjintézet tagjainak évi rendes hozzájárulása az eddigi 5% helyett 3%-ban állapítatik meg.

Ezekben ki lévén merítve a községi alkalmazottak érdekében téendő minden intézkedés, már csak a vármegyei alkalmazottak hasonló mérvű tehermentesítése és a megyei nyugdíjalap fedezeti hiányának megszüntetése erejéig veendő igénybe a vármegye közönségének áldozatkészsége.

E kettős célra összesen 1/2 pótdadó kivetését hozzuk javaslatba, annak kijelentésével, hogy a pótdadó évről évre és csak addig fog igénybe vétetni, a meddig azt a szükség követeli.

Ezzel kapcsolatban kimondandónak véljük, hogy a tisztviselői nyugdíjalapról szóló vármegyei szabályrendelet 5. §-nak b) pontja akként módosíttatik, hogy a nyugdíjintézet részesei az alaptőke növeléshez a fentebb

jelzett időponttól kezdve az eddigi 5% helyett fizetésük 3% val kötelesek hozzájárulni.

Ugyancsak a pótdadó mielőbbi beszüntetése érdekében javasoljuk, hogy a mérték-hitelesítési alpnak közelebbi rendeltetéssel nem bíró tőkéje, mely 19162 kor. 41 fillért tesz ki, egész összegében a tisztviselői nyugdíjalapba utalványoztassék be s ehhez a kereskedelemügyi m. kir. miniszterium jóvá-hagyása kieszközöltessék. Szükséges, hogy a pótdadó megszavazása esetén a kivetés engedélyezése iránt a bel- és pénzügyminiszterhez előterjesztés tétessék.

A közgyűlés a fenti meggyőző érvelésű javaslatot az állandó választmány javaslatához képest — a megejtett névszerint való szavazással 54 igen szavazattal 17 nem szavazat ellenében egész terjedelmében magáévá tette.

Az alispán időszaki jelentését tudomásul vették s egyuttal megbizták az alispánt, hogy gróf *Széchenyi* István olajfestésű arczképeinek a közgyűlési terem részére ajándékozásért a vármegye közönségének mély köszönetét gróf *Apponyi* Gézáé Öméltóságának tolmácsolja s a képnek alkalmas helyen való felfüggesztéséről gondoskodjék. A közigazgatási bizottság és számonkérő szék jelentéseit tudomásul vették, a gyámpénztári pénzkészleteket 1908. évtől kezdve a szekszárdi két pénztintézetnél helyezik el egyenlő arányban.

Az 1901-ben választott törvényhatósági bizottsági tagok megbiztatása a folyó év végével lejárván s a törvényhatósági bizottságban akként üresedésbe jövő, valamint a gyönki választókerületben lemondás s a závodiban elhalálozás folytán időközben megüresedett tagsági helyek választás útján történendő betöltése a folyó évben eszköz-lendő lévén, az állandó választmányok e tárgyban előterjesztett javaslatához képest kimondatni határozatott, hogy az eddigi kerületi beosztás alapján foganatosítandó megyebizottsági tagválasztások az egész vármegye területén 1907. évi november hó 22-én lesznek megejtendők.

A választás vezetésére elnökül a következő bizottsági tagok határozattal kiküldetni:

a sióagárdi választókerületben dr. Szászy Endre; az alsónyékai választókerületben Szabó Károly; a bátaszéki választókerületben dr. Leopold Kornél; a bonyhádi választókerületben Halász Géza; a bölcskei választókerületben Szakács György; a czikói választókerületben dr. Müller János; a decsi választókerületben dr. Steiner Lajos; a dióberényi kerületben Klimes Antal; a dombóvári kerületben dr. Rolf Aladár; a dunaföldvári alsó kerületben Biró Imre; a dunaföldvári felső kerületben Rátkay László; a dunaszantgyörgyi kerületben Jó Dömötör Károly; a faddi kerületben Koleszár Ferencz; a felsőireghi kerületben Kovartz József; a gyönki kerületben Bévárdy Lajos; a győrei kerületben Hónig Albert; a gyulai kerületben Hainrikffy Pál; a högyészi kerületben Streicher Péter; a kétlyi kerületben Hölczel Antal; a kistormási kerületben Wigand János; a kölesdi kerületben ifj. Bernrieder József; a majosi kerületben Szinger Bálint; a miszlai kerületben Györe István; a mucsai kerületben Jeszenszky Andor; a naki kerületben Szabó Lajos; a nagyszokolói kerületben Hirsch Ignác; a nagyszékelyi kerületben Mekwarth Ernő; a nagydorogi kerületben Bakay Dezső; az ozorai kerületben Parragh Béla; az öcsényi kerületben Szeghy Sándor; a pinczehelyi kerületben id. Tóth István; a paksi alsó kerületben Bunn Lajos; a paksi felső kerületben Szeniczey Géza; a simontornyai kerületben Kempfner Ernő; a szakcsi kerületben Vitkovits Ferencz; a koppányszántói kerületben Magyar Zsigmond; a szekszárdi alsó kerületben László Lajos; a szekszárdi felső kerületben dr. Beóthy Károly; a sárszentlőrinczi kerületben Pesthy Endre; a tamási-i kerületben dr. Fröhwrth Jenő; a tengődi kerületben Kövesdy János; a teveli kerületben Weber János; a tolnai kerületben dr. Szily Géza; a magyarkeszi kerületben Offenmüller Zsigmond és végül a závodi kerületben Magyar Zsigmond.

Egyszersmind a választási nap hala-

déktalan kihirdetésével az alispán azzal a felhatalmazással bízott meg, hogy a kiküldött elnökök valamelyikének akadályoztatása esetén annak helyettesítése, továbbá az esetleges új választások határnapjának kitűzése és a választási elnökök kiküldése iránt a közgyűléshez történendő utólagos bejelentés kötelezettsége mellett intézkedjék.

Becht Ödön völgyeségi járási legidősebb II. oszt. szolgabíró I. osztályú szolgabíróvá előléptették.

A tárgysorozat 9 pontja után többek óhajára a közgyűlés dr. Leopold Kornélnek a gemenczi Dunaág kotrásra és a keselyüsi hajóállomás visszaállítása iránt benyújtott indítványát vette tárgyalás alá.

Az állandó választmány kiegészítve ez indítványt Leopold Sándor javaslatával feliratot javasolt a földmivelésügyi miniszterhez az iránt,

hogy a keselyüsi és gemenczi ut államsegélylyel kiépíttessék,

a Sió-Sárvíz hajózhatóvá tétessék s addig, míg ezen munkálatok folyamatba tételnek, a gemenczi torkolatnál eliszaposodott holt Dunaág sürgősen kikortassék.

E tételnél Tóth Károly, műszaki tanácsos, Dunavédegát társulati mérnök szólalt fel.

Alapos tudással, mintegy kézzelfogható érvekkel mutatta ki, hogy az itt felsoroltak csak időlegesen segítenek a bajon, mert az eliszaposodás évről-évre tart, amíg ugyanis 50 évvel ezelőtt Szekszárdon még az Augusz-háznál kötöttek ki a hajók, ma már 18 kilométerre kell mennünk, hogy a hajózásra alkalmas vizet elérjük, az lenne tehát a teendőnk, hogy Tolnát, Szekszárdot ismét bekapcsoljuk a vízi forgalomba, annál is inkább, mert a Sió Sárvíz hajózhatóvá tétele még a jövő zenéje — 7—10 évnél hamarabb sor reá nem kerülhet, ezért a következő határozati javaslatot nyújtja be.

„Mintán pedig a Sárvíz iszapjának fokozatos előhaladásával a Keselyüsi holt Duna-szakasz előreláthatólag 5—6 év multán ugy el fog üntetni, hogy a hajók kikötése ott is lehetetlenné válik s ezzel egy nagy és virágzó, földművelést űző vidék veszíti el 50 év óta élvezett hajó útját: sürgősen kérjük a földmivelésügyi miniszteriumot a már előirányzatba vett és költségelt tolnai holt Dunaág szabályozásának haladéktalanul munkába vételére és ezen szabályozásnak olyan megoldására, hogy ne csak a közegészségügyi követelményeknek legyen elég téve, hanem a hajózás szükséglete is kielégíttessék, hogy a Sió-Sárvíz csatorna Szekszárd alatti torkolatától az élő Dunára egy közlekedésre alkalmas hajóút nyitassék, mely hajózó utba ugy Szekszárd r. t. város, mint Tolna községek bekapcsolatassanak akképen, hogy mind egyik város közvetlen rakodó parttal — a szekszárdi vaspálya állomás pedig átrakodó berendezéssel láttassék el.“

A közgyűlés egyhangú helyesléssel tette magáévá a nagyfontosságú javaslatot s ezzel kiegészítve az eredeti javaslatot, felír a földmivelésügyi miniszterhez, hogy az itt felsoroltakat a legsürgősebben megoldandó szabályozási feladatok közé sorolja be.

A nemzeti Falanx egyesület kérelmét erkölcsi támogatás végett elfogadták, az országos tüzoltó szövetség kérelmére felszólítják a községek, hogy a tüzoltó egyletek tagjait baleset ellen biztosítsák. A tuberkulózis ellen védekező dunántúli szövetségbe 200 korona alapító tagdíjjal belépett a vármegye és bizottsági tagul dr. Kap Viktor zombai orvost választotta meg. Az országos gyermekvédő ligába választmányi tagul Kurz Vilmost küldték ki. Spettl Imre járási őrnök kérvényét irodatiszti állások szervezése tárgyában elutasították, a vármegyei községi és körjegyzők egyletének a katonabeszállásolási pótdadó, a vármegyei pótdadó kivetése és községi pénztári kezelés és számvitel tárgyában tett előterjesztését a pénzügyi szakosztályhoz tették át. Az alispáni előterjesztések közül a bonyhádi főszolgabírói hivatal részére a járási számvető számára 15 korona havi bérral hivatalos helyiséget bérelnék, a Tulipán szövetségbe, évi 20 korona tagdíjjal pártoló tagul beléptek; a tisztai ügyészi hivatalnál egy iktató kiadói állást szerveztek.

Továbbá Szekszárd r. t. városnak üzlethelyiség bérbeadása, tisztviselők fizetésének felémelése, Paks községnek végrehajtott választása tárgyában hozott határozatait a felebbezések elutasításával helybenhagyták.

Szekszárd r. t. városnak ingatlan eladása tárgyában hozott egyik határozatát visszautasították újabb határozathozatalra. — Dombóvár községnek kölcsön megszavazása iránti határozatát feloldották, — Görbőtelecskának jegyzőfizetés ki nem szolgáltatása tárgyában hozott határozatát hatályon kívül helyezték, — Felsőiregnek jegyzői lakbér megállapítás, illetve felémelés tárgyában hozott határozatait megsemmisítették s a lakbért 200, illetve 300 koronában megállapították; — Nagyszokolynak hasonló tárgyban hozott határozatát, valamint Döbrököznek utcarendezés tárgyában hozott utolsó határozatát megsemmisítették. — A többi községi határozatokat jóváhagyták.

Az időközben beérkezett tárgyak közül Kossuth Lajos összes munkáit megrendelik, az arvaszéki sürgős kiadások fedezése a tartalékalapból 1000 koronát utalványozták. — Egyéb ügyek közül Dunaföldvár községnek a kisbírók fizetésének felémelése, Bonyhádnak átjáró kibővítését megtagadó, — Bikácsnak őrnöki állás szervezése és községi szolgák fizetésemelése, Döbrököznek anyakönyvvezető-helyettes kijelölése tárgyában hozott határozatait a felebbezések elutasításával jóváhagyták, — Réti János, dunaföldvári pénztári ellenőr felémelését elfogadták, — a többi községi határozatokat jóváhagyták.

A miniszteri rendeletek közül: a gyermekvédő országos bizottságba *Bezerédy Pált* és *Bernrieder Jánost* választották tagokul; a gazdák biztosító szövetségének támogatására hozott közgyűlési határozatra adott miniszteri rendeletet tudomásul vették, hasonlóképp a közúti kölcsönre és a vajta-pálfi közút kiépítésére vonatkozó min. rendeleteket is. — A bizottsági előterjesztések közül a közegészségügyi bizottság véleményéhez képest a Decsen felállítandó gyógyszerár iránti kérvényeket elutasították. A Nagymányokon felállítandóra vonatkozó kérvényhez azonban hozzájárultak. — A körlevelek közül: Szabolcs vármegyének Árpád fejedelem emlékszóbrának országos költségen felállítása tárgyában, Győr vármegyének a vármegyei pénztárak és számvetőségek visszaállítására tárgyában, Somogy vármegyének az elhagyott gyermekek gondozásáról szóló törvény 8. §-ának megváltoztatása tárgyában küldött körlevelét pártolólágg elfogadták, — a többi tudomásul vették.

Jegyzőkönyv hitelesítőkül az alispánon, főjegyzőn, t. ügyészen kívül *Örffy Lajos* és *Bodnár István* bizottsági tagok küldettek ki.

VÁROSI ÉLET.

Városi közgyűlés.

I.

Szekszárd r. t. város képviselőtestülete az idei őszi rendes közgyűlését *Janosits Károly* főjegyző, helyettes polgármester elnöke alatt folyó hó 9-én tartotta meg a Szekszárd Szálló nagytermében. Az előadói tisztet *Matzon Béla* adóügyi jegyző töltötte be. A 18 pontból álló tárgysorozatból, melyhez 19-iknek *Simontsits* Elemér vármegyei főjegyzőnek lapunk mult számában közölt, a hegyi borok kedvezőbb, megfelelő értékesítése tárgyában teendő intézkedéseket javasoló indítványa szegődött, ez és az ártézi kut elhelyezésének kérdése keltett nagyobb érdeklődést. A gyűlés lefolyásáról a következőkben számolunk be. 1. Jegyzőkönyv hitelesítőkül felkérték dr. *Kramolin Gyula* és *Dittrich József* képviselőket. 2. Az iparos tanoncziskola 1906—907 évi számadását 3275.59 korona bevétellel, 3214.83 korona kiadással és 60.76 korona maradvánnyal elfogadták. 3. Ugyanennek az iskolának az iparos tanoncziskolai bizottság által előterjesztett költségelirányzatát 2236.76 korona bevétellel, 3512 korona kiadással és e szerint mutatkozó 1275.24 korona hiánnyal

megállapították és elhatározták, hogy a hiány fedezésére államsegélyt kérnek. 4. A város 1908 évi költségelirányzatát *Nagy János*, dr. *Leopold Kornél* és *Schneider János* felszólalása után 170.722.18 korona bevétellel, 95.404.25 korona kiadással, 75.317.93 korona fedezetlen hiánnyal megállapították és általános közigazgatási költség czimén az összes egyenes adók után 42, a földadó kivételével a többi állami adó után 28 százalékos községi adó kivetését elhatározták. Helybenhagyólag tudomásul vették az elnöklő főjegyzőnek azt a bejelentését, hogy az utca-kövezésére a költségvetésben felvett 6000 korona terhére a selyemgyár előtti utcát és a Magyar-utcának a református templomig terjedő részét kövezik ki a jövő évben. *Bodnár István* megismételte a nagyvendéglő eladása iránt a tavaszi közgyűlésen előterjesztett felszólalását és az ebben az ügyben kiküldött bizottság összehívását sürgette, mit a h. polgármester készséggel megígért.

5. A költségvetés elfogadása után *Simontsits* Elemér terjesztette elő hosszabb és érdekes indokolással azt az indítványát, hogy a város az újonnan szervezendő gazdasági tanácsnoki állás hivatalos kötelességei közé sorolja be a készletben levő nehezebb hegyi borok nyilvántartását és az azok értékesítése érdekében való ténykedést. Az indítványt a képviselőtestület tagjai egyértelmű helyesléssel fogadták. Elsőnek dr. *Leopold Kornél* szólt hozzá, s bár nem várja azt az eredményt, melyet indítványozó remél, az indítványt elfogadja s annak a vasuti mizériák megszüntetésére vonatkozó részét úgy kívánná megoldani, hogy mozgalmat indítsunk, mely a panaszolt, szegényletes állapotokat a kereskedelemügyi miniszter tudomására juttassa és azok orvoslását kérje. *Bodnár István* és *Boda Vilmos* pártolják az indítványt. *Simontsits* Elemér dr. *Leopold Kornél* felszólalására reflektálva indítványát kiegészíti azzal, hogy a vasuti forgalmi viszonyok pótlása érdekében a vármegye országgyűlési képviselőinek is bevonásával monstre deputációt küldjünk a kereskedelmi miniszterhez és államtitkárhoz, s hogy a küldöttség vezetésére kérjük fel a vármegye főispánját. Elnöklő helyettes polgármester, mint hogy nagyfontosságú kérdéssről van szó, melynél a részletek megállapítása nagy körültekintést igényel, különös tekintettel arra, hogy ezzel a kérdés megoldása késedelmet nem szenved, indítványozza, hogy a szükséges részletkérdések megállapítása végett bizottság küldessék ki. Javaslatára a bizottság tagjait a polgármester elnöke alatt megválasztották: *Boda Vilmos*, *Bodnár István*, *Csötönyi István*, *Fejős Károly*, *Föglein Ferencz*, *Kamarás Béla*, dr. *Leopold Kornél*, *Nagy János*, *Pirnitzer Antal*, *Simontsits* Elemér, *Tóth Károly* és *Ujj János* képviselőket. 6. A választás alá nem eső képviselők névjegyzékének tárgyalására folyó hó 11-ének d. u. 3 órájára tűztek ki közgyűlést. 7. A honvédelmi miniszternek leiratát, melyben értesíti a várost, hogy a városban honvédséget ei nem helyezhet, tudomásul vették s felkérni határozták a tanács javaslata alapján a törvényhatóságot, hogy a honvédelmi miniszter-től a vármegye székhelyén honvédség elszállásolását kérelmezze. 8. A vallás- és közoktatásügyi miniszter leiratát, mely szerint a polgári fiúiskola tornatermének felépítéséhez segélyt nem ad, tudomásul vették. 9. A csendőrszárnyparancsnokságnak csendőrlaktanya építése iránti megkeresése tárgyában a tanács javasolta, hogy a város a laktanyát építse meg. Dr. *Leopold Kornél* ellenezte, *Bodnár István* és *Schneider János* pártolta a tanács javaslatát. A képviselőtestület végül kimondotta, hogy a város ezidőszent nincs abban a helyzetben, hogy a laktanyát megépítse. 10. *Janosits* Károly főjegyző indítványára kérvényt adnak be a földmivelésügyi miniszterhez, hogy a Balaton—Duna csatorna kiépítésénél azt a tervet válassza meg, a mely a csatornának Szekszárd alá való behozatalával s innét a keselyüsi ut mellett való kivezetésével czélozza a csatorna létesítését s egyúttal felkéri a vármegye törvényhatósági bizottságát, hogy a városnak ezt a kérését a kor-mánynál feliratilag támogassa. *Simontsits*

Elemér indítványára kimondották, hogy a város kérvényét a vasut ügyben eljáró küldöttség vigye a minisztériumhoz 11. *Garay Gizella*, *Garay János* leányának, ugyancsak *Janosits Károly* főjegyző indítványára 400 korona évi segélyt szavaztak meg. 12. A gyámpénztár megvizsgálásáról szóló jelentést tudomásul vették. 13. Az ártézi kut elhelyezése kérdésében a tanács azt javasolta, hogy az a villamostelep és a gőzfürdő közé helyeztessék el. Dr. *Leopold Kornél* a Garay-téren álló kut helyére, *Simontsits Elemér* a sétakertnek a Garay-tér felé eső végére kívánja a kutat elhelyezni. *Bodnár István*, *Szabó János*, *Kamarás Béla*, *Schneider János* és dr. *Kramolin Gyula* — a tanács javaslatát pártolják, melyet a képviselőtestület el is fogadott. — 14. *Varga Ferencz* kérelmét, hogy a villanytelep és a gőzfürdő közötti ingatlan gőzmalom építés céljára neki eladassék, elutasították. 15. *Stann István*nak az újvárosi menedékház építésére 1908 április 15-ig halasztást adtak. 16. A fogyasztási adóellenőrök fizetését és pedig *Rozman János*ét 800, *Barla Ede* és *Pénzes József*ét 600—600 koronában állapították meg. 17. Dr. *Török Ottó* városi tiszti ügyész jelentését, hogy a *Thaly Endre* elleni perben megállapított költségek behajthatatlanok, a képviselőtestület tudomásul vette. 18. *Vig Ferencz* illetőségét megtagadták. 19. *Tury Imre* fogyasztási adó leírás iránti kérelmét teljesítették.

II.

Szekszárd r. t. város képviselőtestülete a folyó hó 9-én megtartott rendes közgyűlés által a virilis városi képviselőtestületi tagok névjegyzékének tárgyalására a törvény rendelkezésének megfelelően kitzított rendkívüli közgyűlést folyó hó 11-én délután 3 órakor tartotta meg a Szekszárd Szálló nagytermében, *Janosits Károly* főjegyző elnökle alatt. A gyűlésen a következő határozatokat hozták. 1. A jegyzőkönyv hitelesítésére felkérték *Steiner József* és *Csepri Sándor* képviselőket. 2. A választás alá nem eső képviselők 1908 évre érvényes névjegyzékét a beadott három felszólalás folytán úgy állapították meg, hogy dr. *Hangel Ignác* vármegyei tiszti főorvos a 8-ik helyről a 3-ikra került, dr. *Albersz Rezső* és *Pischhof Mór* a póttagokból a rendes tagok közé, dr. *Spányi Leó* és *Szászy Antal* pedig a póttagok közé jutottak. 3. *Barsi Mihály* és társai siogárdi lakosoknak a siogárdi vashid felett 600 □ öl területet adtak bérbe farakodóhelyül. 4. *Révész Kálmán* és *Deák János* molnároknak pedig a vámbírd felett adtak bérbe 250 □ öl területet, melyre a bérlők benzín motorral üzemben tartandó dunai malmot akarnak kivontatni.

HIREK.

— **Személyi hir.** *Apponyi Géza* gróf, főispán szerdán városunkba érkezett. Csütörtökön az állandó választmányban, pénteken pedig a vármegyei közgyűlésen elnökölt. Délben ebédet adott a vármegyei bizottsági tagoknak.

— **A tankerületi főigazgató iskolalátogatása.** A pécsi tankerületi főigazgató *Váradny Károly* dr. e hét elején Pécsre érkezett, ahol az állami főreáliskolánál kezdte meg az iskolalátogatást. A főigazgató, akinek egészsége állapotáról a nyáron kedvezőtlen hírek voltak elterjedve, kifogástalan jó egészséggel czáfolja meg a róla elterjedve volt riasztó híreket. A hét végéig maradt Pécsen.

— **A négyelet teaestélye.** Az Egyesült Szekszárd Tolnamegyei Négyelet jövő szerdán, e hó 20-án tartja harmadik teaestélyét. Erdekes műsort állítottak össze. Így többek között *Krammer Jánosné* úrnő, *Tolnai Arthur* tanár és dr. *Örffy Gyula* triót játszanak zongorán és hegedűn. Mivel az előző két estély 400 korona jövedelme *Garay Gizella* felségélyezésére fordított, kívánatos, hogy a közönség támogassa a humánus egyelet akkor is, amikor a befolyó jövedelmet más helyi jótékonyág gyakorlására kívánja fordítani.

— **Beszámoló.** *Szluha István* a paksi kerület országgyűlési képviselője a múlt héten tartotta kerületében beszámolóját, vázolja a politikai helyzetet, kifejtette az okot, a melyért a függetlenségi pártnak úgy a kiegyezés, mint a nagyobb kvótát meg kell szavaznia.

— **Ankét az új vízi beruházásokról.** A vízi beruházások céljaira engedélyezett 190 millió korona felhasználása ügyében az Országos Vízépítési Igazgatóság javaslatot állított össze, melynek megvitatására, mint már jeleztük, e hó 4-én ült össze *Darányi Ignác* földmívelésügyi miniszter elnöklésével az orsz. vízügyi nagytanács. A miniszter kijelentette az ülésen, hogy a vízi beruházási célokra 190 millió koronát irányzott elő, mely összegből a Duna, Tisza, Dráva, Száva folyókra 103 millió korona, a Morva, Vág, Sió, Temes és Kulpa folyókra, valamint a Tisza és mellékfolyóinak hajózhatóvá tételére 78 millió korona esik, a vízmosások megkötésére 9 millió koronát vett föl a költségvetésbe. Továbbá kijelentette, hogy gondot fordított arra, hogy a szabadon hajózható négy folyón kívül a többi folyók hajózhatóvá tételét hajócsatornák és szekrényzsilipek építésével teszi lehetővé. A munkálatok sorrendjére nézve különféle javaslatot tettek. *Hieronim Károly* országos érdekből, a felső és középdunai munkák keresztülvitelét tartja sürgősnek, továbbá fontosnak tartja a fiúmei utirányba eső Száva és Kulpa szabályozását. *Lázár Pál* a Duna-Tisza csatornát, *Biró Elek* a mostani Dunaág mielőbbi szabályozását sürgette. A miniszter kijelentette, hogy legelső sorban és lehetőleg 12 éven át az országos érdeki munkákat hajtják végre s csak azután térnek át az inkább helyi érdekűnek nevezhető munkákra. Most kell tehát résen lennünk, hogy a Sió—Sárvíz csatorna ne a helyi érdekek közé soroltassék.

— **Erzsébet ünnepély.** A szekszárdi áll. s. közs. polgári leányiskola róm. kath. növendékei Árpádházi Szent Erzsébet születésének 700 ik évfordulója alkalmából 1907 évi november hó 19-én (kedden) jubileumi ünnepélyt rendeznek. Helyárak: I. hely 1 korona 40 fillér. II-ik hely 1 korona. Állóhely 60 fillér. Diákjegy 20 fillér. Jegyek előre válthatók a rendezőségénél. A tiszta jövedelem egyik fele a polg. leányiskola segélyalapja, a másik fele a Budapestten építendő szent Imre templom javára fordítatik. Az ünnepély sorrendje: 1. Reggel 3/4 9 órakor felvonulás zászló alatt a belvárosi templomba ünnepélyes szent misére. 2. Délután 2 órakor ifjusági litánia. 3. Délután 5 órakor a Szekszárd Szálló nagytermében disz-ünnepély. Műsor: Hymnusz. Éneklés az egész ünneplő közönség. 2. Megnyitó beszéd. Tartja: *Szabó Géza* főgimn. és polg. iskolai hittanár. 3. Piros rózsák. Prológ. *Szepessy Lászlótól*. Szavalja: *Burka Ilonka*. 4. Magyarországi szent Erzsébet. Vallásos és hazafias színmű 5 felvonásban, énekkel. Irta: *Paillet Vilmos*.

— **Eljegyzés.** Eörményesi és karánsebesi *Fiáth Elemér* báró, a cs. és kir. 7. huszárezred tartalékos hadnagya, Tolnavármegye simontornyai jár. szolgabírája, november 10-én a Dombóvár melletti Tüskepusztán eljegyezte, néhai jobbaházi *Döry Jenő* és neje szül. jobbaházi *Döry Matild* leányát, Margitot.

— **Tanári kinevezés.** A kereskedelmiügyi miniszter *Rátkay Endre* mérnököt, *Rátkay László* orsz. képviselő fiát a budapesti órási-ípariskolához segédtanárrá nevezte ki.

— **Kitüntetések.** A szekszárdi agyagipar ismét becsületet aratott a pécsi kiállításon. A kiállítás bírálóbizottsága *Ács Lipót* áll. főgimn. tanárt, a muzeum ipari és szép-művészeti osztályának örét, a közoktatásügyi miniszter állami ezüst érmével, ugyancsak ez alkalomból *Steig Flórián* fazekasmestert a kereskedelmiügyi miniszter által adományozott ezüst éremmel tüntette ki. Igaz örömmünk telik benne, hogy e megérdemelt kitüntésekről megemlékezhetünk. E kitüntetésnek különös értéket ad az, hogy az állami éremmel csak kiválóbb kiállítókat tüntetnek ki. Az *Ács Lipót* által tervezett edények mint tanszerek is értékesek s a középiskolák számára már is tömegesen vásárolják.

— **A tolnai ref. egyházmegye új világi főjegyzője.** Az egyházmegyei tanácsbíróvá választott *Tóth Károly*, volt főjegyző helyét most töltötte be az egyházmegye. A szavazatokat a *Kátai Endre* esperes elnöklésével eljárta *Hagymássy Károly* és *Széky Géza* tanácsbírókból álló bizottság e hó 7-én bontotta fel. Összesen 24 szavazatot adtak be, a melyből 21 *Szondy István* szekszárdi gyógyszerészre esett, a ki már 18 éve, mint aljegyző a legodaadóbb szeretettel töltötte be az egyik aljegyzői tisztelet, tehát így legilletékesebb volt e szép kitüntetésre.

— **Az országos selyemtenyésztési felügyelőség a munkásokért.** A *Bezerédj Pál* miniszteri meghatalmazott vezetéke alatt álló selyemgyár igazán atyai módon gondoskodik a munkásokról. 1907 évi XIX. t. cz. értelmében ugyanis a selyemgyár összes munkásnői és mindazon alkalmazottjai, kiknek évi 2400 korona, vagy napi 8 korona keresetük nincsen, tekintet nélkül honosságukra, a kerületi munkásbiztosító pénztárnál bejelentendők. A törvény értelmében a tagsági díjakat felerészben az alkalmazott, felerészben pedig a selyemgyár tartozik fizetni. A selyemgyár azonban a tagdíjakat egész összegében önként megfizeti és ezen czímen mitsem von le az alkalmazottak keresményéből. A selyemgyár bejelentési kötelezettségének már megfelelt és legközelebb a tagsági igazolványokat is megkapja. Ezzel a selyemgyár összes munkásnői és azon alkalmazottjai, kiknek évi 2400 korona, vagy napi 8 korona keresetük nincsen, a kerületi munkásbiztosító pénztár tagjai lettek. A tagsági igazolványokat a selyemgyár igazgatósága megőrzi. Megbetegedés esetén tartozik a selyemgyárnál alkalmazott, tagsági igazolványát az igazgatóságtól elkérni és ezzel a kerületi munkásbiztosító pénztár helyi orvosánál jelentkezni.

— **Kijelölés.** A pécsi ügyvédi kamara a kir. Curia ügyvédi tanácsába vármegyénkiből dr. *Schwetz Antal* bonyhádi ügyvédet jelölte ki.

— **Ekeverseny.** Ekeverseny volt f. hó 15-én *Tóth Károly*, műszaki tanácsos baktai szőlőbirtokán. Háromféle eke munkája felett történt a bírálat: *Sack*, *Kühne* és a *Fördös Dezső*-féle egyszerű eke felett. — A *Sack* eke vontatásánál nem kell tulságos erőfeszítés s viszont a tőkétet kellőleg nem is fedi be. A *Kühne* Ede mosonyi gépgyáros ekeje erősebb szerkezetével már szemre is tetszetősebb s így valamivel nagyobb vonó erőt is kíván a vontatásra, de viszont ezzel szemben kitűnő munkát végez, teljesen betakarja a tőkét, ugyanígy, hogy ilyen eredményt kézi erővel sem lehet különben elérni. — A *Fördös Dezső*-féle kézi-ekke szerkezeténél fogva is primitív s így könnyebben vontatható az előbbieknél, de munka közben a kemény talaj ki is dobja magából Homokos vidéken szőlőfedésre teljesen megfelelő lehet. A *Sack*-eke súlya 42 kiló, a *Kühne* eke súlya 48 kiló, a kézi eke súlya 30 kiló. A nyertes *Kühne*-féle ekét, — melynek ára 60 korona — *Tóth Károly* mindjárt megvette. — Jelenvoltak az ekeversenyen: *Babarczy József*, borászati felügyelő, *Fejős Károly*, *Hayt Ferencz*, borászati felügyelő, *Hayt Gábor*, *Hajmássy Károly* (Paks), *Horváth József*, *Molnár István*, *Nits István*, borászati központi felügyelő, *Szondy István* és *Tóth Károly*. — A házigazda az ekeverseny után bemutatta a társaságnak saját termésű kitűnő borait is.

— **A második teaestély alkalmából** jegyeiket megváltották még: özv. *Thodorovits Lajosné* és dr. *Haidekker Béla* 10—10 koronával.

— **Ezüst lakodalom.** *Tarlós János* szekszárdi róm. kath. tanító és neje *Lieber Mária* szükebb családi körben e hó 9-én ülték meg ezüst lakodalmukat.

— **Szent Imre ünnepély.** A helybeli főgimnázium és polgári iskola róm. kath. ifjusága vasárnap, november 10-én fényes ünnepélyt tartott szent Imre herceg emlékére. Megkoszorozott szent Imre zászló alatt vonul fel az ifjuság a belvárosi templomba Istentiszteletre. A templom a villanyigazgató

jóindulatából villanyfényben ragyogott. Az ünnepi beszédet Szabó Géza — középiskolai hittanár tartotta, szép szavakkal méltatta az ünnep jelentőségét. A szent misét dr. Fent Ferencz belvárosi plébános mondotta Wölffel Ferencz és Kapossy Iván segítségével. A mise alatt hazafias énekeket énekelt az ifjuság. Az ünnepély délután 5 órakor a „Szekszárd Szálló“-ban következőleg folyt le: A Hymnusz hangjai után dr. Fent Ferencz magas szárnyalású megnyitót tartott, majd a főgimnázium férfikara énekelte nagy hatással Beethoven »Isten dicsőségét.« A polgári iskola énekkara nagy sikerrel adta elő Weber „Ilmáját.“ Balla Sándor főgimn. VIII. o. t. lelkesítő beszédet intézett az ifjusághoz, szent Imre életét méltatva. Vendl Gyula és Stark Károly polg. iskolai tanulók egyenesen szavaltak, Tóth Zoltán, valamint Kálmán János főgimn. tanulók mély érzéssel adták elő a „szent Imre sirja“ című melodramát. Az ünnepély fénypontja a „Nagyasszonyunk“ című egy felvonásos színdarab előadása volt. A darab szereplői egytől egyig ügyesen és buzgón töltötték be szerepüket. Különösen kiemelendők mégis a szereplők közül: Gróf Aurél szent István szerepében, Mihálovits István, mint szent Imre, Pataki Imre, mint daliás szent László, Rotschadl Ferencz, mint hazája romjain kesergő IV. Béla, Klein János mint lelkes magyar főpap, Friesi Konrád mint a harcosokat tüzelő Kapisztrán, Balla Sándor mint honáért lángoló II-ik Bákóczy Ferencz, Klimes László, mint Rákóczyt bátorító Mikes, Kramolin Gyula mint elveszett szüleit sirató árva fiú és Polgár István mint társait lelkesítő kongreganista. A sikerült előadást hatásos előkép zárta be, amely lelkesedéssel töltötte el az ifjuságot és az ünneplő közönséget egyaránt. Az előadás anyagilag is fényesen sikerült, mert 368 koronát jövedelmezett s ennek lelkes, elismerést érdemlő, fáradhatatlan rendezője, Szabó Géza hittanár volt. Felülfizettek: Wigand János főgimnáziumi igazgató 5 korona, Krammer János polgári iskolai igazgató 1 korona 20 fillér, Mosgai Sándor plébános 40 fillér, Vesztergombi Antal 1 korona, dr. Steiner Lajos 60 fillér, Kapossy Iván 60 fillér, dr. Fent Ferencz plébános 60 fillér, Simontsits Elemér főjegyző 1 korona 60 fillér, dr. Beöthy Károly 1 korona 60 fillér, Sipos György 40 fillér, Balog Sándorné 4 korona, Wölffel Ferencz 60 fillér. Jegyeiket megváltották: Váradi Károly főigazgató 3 korona, gróf Apponyi Géza főispán 10 korona, Bezerédj Pál 10 korona, báró Schell József 10 korona, Sass László 3 korona, dr. Hanuy Ferencz egyetemi tanár 3 korona, Eröss Károly löcsi plébános 9 korona, Döry Frigyes 1 korona 40 fillér, dr. Romáisz Ferencz bászéki plébános 1 korona 40 fillér. A rendezőség ezuton is hálás köszönetet mond az ifjuság nemes szívű barátainak.

— **Esküdbirosági elnöki kijelölés.** A pécsi ítélőtábla elnöke, a pécsi törvényszéknél szervezett esküdtbírók elnökévé Hardy Sándor törvényszéki elnököt, helyettesévé pedig Finkey Pál törvényszéki bírót jelölte ki.

— **Nyugdíjba vonuló állomásfőnök.** Ódombóvár állomásfőnöke, Szinger Benő, aki 25 éve működik már Dombóvárott, mely időközben főfontosságú állomássá fejlődött, 35 évi szolgálat után nyugdíjaztatását kérte és a slavoniai—drávafoki keskenyvágány vasutak forgalmi osztályának élére került, mely a kipróbált vasutas szakértelmének jó hasznát fogja vehetni. Szinger Benőt kartársai és barátai e hó 16-án bucsuztatják.

— **Esküvők.** Tauszig Adolf, a szekszárdi népbank főkönyvelője mult vasárnap esküdtött örök hűséget Bruckler Emilia urhölgynek Nagykanizsán.

Schwarz Géza, budapesti kereskedő e hó 12-én kötött Szekszárdon házasságot Grünhut Blankával.

— **Az újvárosi kath. kör ünnepségei.** A szekszárd-újvárosi róm. kath. olvasókör és ifjusági egyelet, szent Imre herezeg és szent Erzsébet emlékére 1907 évi november hó 24-én délután 4 órakor ünnepélyt rendez a következő sorrenddel: 1. Hymnusz. 2. Megnyitó beszéd. Tartja: a kör elnöke 3.

Csoda-nász. Előadják: Szűcs János és Csepregi József. 4. Szent Imre életéből. Felolvassa: Nemes Győző tanító. 5. Szent Imre csókja. Vig legenda. Elmondja: Hauszknacht János. 6. Te vagy szép . . . Énekl: Lengyelne szül. László Anna. 7. Szent Erzsébet. Szavalja: Klézli Juli. 8. Szent Erzsébet rózsái. Szavalja: ifju Orbán Juli. 9. Szent Erzsébet életéből. Felolvassa: a kör elnöke. 10. Szent Erzsébet. Előadja: Csepregi Rozi. 11. Ének szent Erzsébetéről. Énekl: Lengyelne szül. László Anna. 12. Szózat.

— **Halálozások.** Nemes Tömörly Károly cs. és kir. asztalnok, nagykereskedő meghalt Budapesten november 10-én, életének 65-ik, boldog házasságának 36-ik esztendejében. 12-én délután temették el nagy részvétellel a kerepesi uti temetőben levő családi sírboltba. Az elbunyiban Döry Andorné testvérét gyászolja.

— **Schedel Emil,** m. kir. pénzügyi segédtitkár élete 32-ik, legboldogabb házasságának 9-ik évében, hosszas szenvedés után folyó hó 9-én este 3/9 órakor elhunyt Szekszárdon. A reményteljes fiatal életet tifuszbetegség oltotta ki, melyet az elhunyt valószínűleg vadászat közben, fertőzött víz ivásával szerzett. Földi maradványait f. hó 11-én d. u. 4 órakor az Alsó-sírkertben óriási részvét mellett helyezték örök nyugalomra. Halálát gyászolják: özv. Schedel Emilné, szül. Perényi Irma özvegye, Emilke és Bandika árvái, özv. Schedel Istvánné, szül. Zandler Berta édesanyja, özv. Perényi Béláné, szül. Huita Irma napa, Schedel Karolin, férj. Pfitzenmayer Istvánné, Schedel Etelka, férj. Pritz Józsefné, Schedel Stefánia, Dóra és Károly testvérei, dr. Laczkovich Elemér, Pfitzenmayer István, Pritz József sógorai, dr. Laczkovich Elemérné, szül. Perényi Margit sógorinője. Kartársai külön gyászjelentést is adtak ki haláláról.

Szekszárd egy derék iparosát Wagner Károly rézöntőt és nejét is sulyos csapás érte. A polgári leányiskola II-ik osztályába járt kis leánykájuk, a 12 éves Margitka halt meg váratlanul. Temetése általános részvét között ment végbe. Résztvettek azon a leányiskola növendékei is Kovácsné Nagy Lujza igazgató vezetése mellett.

Paul Margit, Paul Péter nagyszékelyi tanító és neje szül. Babay Emilia 9 éves leányát e hó 10-én helyezték örök nyugalomra.

Zsíkó János alsónyéki érdemes polgár, aki a törvényhatósági bizottságnak régebben virilis tagja volt, e hó 11-én hirtelen elhunyt alsónyéken. 9-én még Döry Pál alispánnál járt, hol 8 koronát ajánlott a Béri Balogh Ádám emlékre. Temetése e hó 12-én volt. A temetési szertartást Szabó Károly ref. lelkész végezte. Részt vett a temetésen Döry Pál alispán is, ki a vármegye házára a zászlót is kitézette s koszorút helyezett a derék polgár koporsójára. Ott voltak még Forster Zoltán vm. tb. főjegyző, Náway Emil, Erdős Gábor, Duzs Dániel és szomszédos községek előljárói közül Nyéki József, K. Szél Mihály és többen, kiknek lapunk utján mond köszönetet megjelenésükért a gyászoló család.

Tengőd község köztisztviselőiben élő jegyzőjét, Bekő Eleket sulyos vesztés érte. Nővére, Bekő Hermin folyó hó 10-én életének 60-ik évében jobblétre szenderült. A temetésen, mely e hó 12-én ment végbe, jelenvolt a község előkelő közönsége, a szomszéd községek jegyzői és még nagyszámu közönség. A szertartást ifj. Bocsor Lajos ottani ev. ref. lelkész végezte, a ki magasan szárnyaló beszédben hasonlított össze a természetet hervadásával az emberit élet elmúlását, a temetőn pedig a lelkészen kívül még Izsák József tanító mondott megható beszédet.

— **A tisztviselők lakbérére.** Rejtentő sok a panasz a szekszárdi lakmizériák miatt. Megfelelő lakásokat csak nagy nehezen lehet kapni s a ki mégis igyekszik rajta, hogy állásához mért tisztességes lakásban élje le életét, az oly tulmagasan fizeti meg ez, egyébként jogos passzióját, hogy lakbérért jóval megpótolja az élelemre és ruházatra számtalan fizetéséből is. Már a mult évben megindult a mozgalom lakberek javítása céljából, de akkor aludt, most, amint értesülünk Simontsits Elemér vármegyei főjegyző vette

kezébe az ügyet s a jövő héten megindítja a bizonyára célhoz vezető akcióit, hogy végtére a sok tisztviselő lakpénze, magasabb lakbér osztályba sorozással legalább annyira emelkedjék, hogy amugy is szükös lakbérére legalább ne fizessen. Elvégre, ha olyan kisebb helyek, mint Dombóvár, Keszthely lehetnek a II-ik lakbérosztályban, Szekszárd is nemcsak megérdemli, de egyenesen megkövetelheti ezt. Sőt bizony itt volna az ideje, hogy drágasági pótlékért is mozgolódjanak a tisztviselők.

— **Huszáraink hazatérése.** Örömmel értesülünk, hogy a cs. és kir. 10-dik számú huszárezred, melynek legénysége legnagyobb részt tolnamegyei fiukból áll, tíz évi bukovinai helyőrségi szolgálat után, jövő év tavaszán Csernovitzból Budapestre fog áthelyeztetni. A jelenleg Budapesten állomásozó 16-dik huszárezred Grác és Marburgba kerül.

— **Borkóstoló estélyek.** Sikerült borkóstoló estélyt rendezett az öcsényi Ifjusági Olvasókör f. hó 10-én, vasárnap. A kör helyiségei zsufolással megteltek. Nagy mennyiségű bormintákat küldtek be a termelők. Legjobbaknak minősítették: Nyéki József vörös, Parragh József siller, Keserü István siller, Mihály József fehér, Bódai János siller és Kan Sámuel (Harkány) vörös bora. A dalárda is megjelent s több szép magyar nótával gyönyörködtette a közönséget. — Ma este borkóstoló estély lesz a szekszárdi ref. olvasó körben is.

— **Uj helyettes anyakönyvvezető.** Gróf Apponyi Géza főispán Bea József, kisdorogi jegyzőgyakornokot a kisdorogi anyakönyvi kerületbe korlátolt hatáskörrel anyakönyvvezető helyettesé nevezte ki.

— **Iskolai ünnepély.** A szekszárd-újvárosi róm. kath. elemi népiskola növendékei szent Imre herezeg 900 — és magyarországi szent Erzsébet 700 éves jubileuma alkalmából 1907. évi november hó 17-én délután félöt órakor ünnepélyt rendeznek, melyen a megnyitó beszédet Mosgai Sándor plébános tartja.

— **Szabad előadások.** A paksi m. kir. állami polgári iskola tantestülete e tanév folyamán szabad előadásokat rendez. A nemes czél érdekében Paks város intelligens egyénei közül is többen vállalkoztak ily előadások tartására. Az első előadást „Isten létének bizonyítása az állat- és növényvilágból“ czimvel Németh Pál róm. kath. lelkész tartja f. hó 16-án este a polgári iskola rajtermében, melyre az érdeklődő közönséget az igazgatóság tisztelettel meghívja. Az előadások elé nagy érdeklődéssel néz a városi közönség, mert az amugy egyhangú téli estéket legalább kétéhetenként élvezetessé és kellemessé teszi.

— **A tifusz garázdálkodása.** Most még nem lehet járványszerű voltát megállapítani, de mégis konstatalható, hogy tifusz grasszál ugy Szekszárdon, mint Tolnán. Így itt helyben Schedel Emil p. ü. segédtitkár lett áldozata a veszedelmes bajnak, a törvényszéki fogházban s másutt is több tifuszos beteg van. Tolnán a kaszárnyában pedig már 7 megbetegedés történt. Lapunk mult számában megemlékeztünk már az esetről, most csak azt konstataljuk, hogy dr. Hangel Ignác vármegyei főorvos, dr. Dragits Imre járási és tb. főorvos, dr. Hagymássy Zoltán szolgabíró a napokban vizsgálatot tartottak a laktanyában, hogy a baj okát kifürkéssék. A kiküldött szakértő bizottság megállapította, hogy a tifuszjárvány valószínűleg a rossz ivóvíztől származik. A konyhai szennyvíz levezetésére szolgáló csatorna ugyanis közel van a kuthoz s ezen kívül a kut befedése sem kifogástalan. Ezért a kaszárnyában lévő kutakat kitisztíttatják és a vízből megvizsgálás végett a bakterologiai intézetnek küldenek fel.

— **Vásár betiltás.** Fejérvármegye alispánja a f. hó 18-ára eső sárbogárdi országos vásárt az uralgó kanyaró járvány miatt betiltatta.

— **Nyilvános telefon állomás.** Ugy mint vármegyénk több községében, Simontornyan is mozgalom indult meg nyilvános telefon állomás létesítése érdekében. A mozgalom élén Löwy Ignác áll, aki — amint értesü-

lünk — a hét folyamán 3 tagú küldöttséget vezet a kereskedelmi miniszter elé, az ügy megvalósítása érdekében. Reméljük, hogy fáradozásuknak meg lesz a kívánt eredménye, ami a községet a fejlődés útján nagy lépéssel vinné előbbre.

— **Ismét a vasút.** A múlt péntek délutáni vonat, melynek menetrend szerint 4:45 órakor kellene érkeznie, este 7 $\frac{1}{2}$ órakor érkezett meg, újságot nem kaptunk, ugyancsak reggel és néhány nappal ezelőtt postánk maradt el, ezek már oly botránys állapotok, melyek kell, hogy városunk közönségét valamely akcióra indítsák. Ne csodálkozzanak kintün vörösbor termelőink, ha a jobb vevők — kereskedők elmaradnak, inkább elmennek Karlócára, Villányba, mint a szekszárdi országos szomorú hírnevet szerzett viczinálásra bizzák magukat. Az akkori nevezetes vonaton is egy bécsújhegyi borkereskedő utazott Bátaszékre. Fültnak szerint megfogadta, hogy ezt a vidéket elkerüli, sőt honfitársait is figyelmezteti, hogy messzi kerüljék ezt az elhagyatott világot.

— **Jóváhagyott szabályrendelet.** A m. kir. belügyminiszter jóváhagyta Szekszárd r. t. városnak a csendháborítás eltűnéséről alkotott szabályrendeletét.

— **Tűz Gerjenben.** Október hó 30-án délután 1 órakor Nyíri György gerjéni lakos udvarában egy kocsifélszer, egy nagy pajta tele szénával és egy új kocsit leégett. A kár 1700 korona. Ugyanez alkalommal F. Béda József deszkakerítése, sertésölje és egy kocsit szalmája égett le 93 korona értékben és végül Paczkó Mihály deszkakerítése, szalmája és gazdasági eszközei égtek le. A kár 117 korona. Biztosítás révén csak Nyíri György kára térül meg. A tűz keletkezésének az az oka, hogy F. Béda Sándor 5 éves fia és Nyíri György 3 éves fia a szénakazal tövében gyufával játszottak és az így meggyuladt. A gyermekek tettüket beismerték, de azt nem vallották be, hogy a gyufát honnét vették.

— **Új vasúti igazolványok.** A tisztviselők részére kiadott új, 5 évre érvényes vasúti igazolványok megérkeztek. Táblájuk most hamvas színű.

— **Baleset.** Gyurkovits János bátaszéki legényt f. hó 11-én délelőtt 10 órakor a Theréziánium alapítványi uradalom nyéki pusztáján a kukoricaszánt tépő gép szíjja, amint az orsóra akarta ráilleszteni, balkarjánál fogva elkapta, azt kicsavarta és azután oly erővel vágta a géphez, hogy koponyacsont repedést kapott. A súlyos sérülésbe az erőteljes, 21 éves fiatal ember 7 órai kínlás után, amely alatt eszméletét vissza nem nyerte, délután 5 órakor meghalt. A bűnügyi nyomozást 12-én dr. Hagymássy Zoltán szolgabíró és dr. Dragits Imre járásorvos ejtették meg, f. hó 13-án pedig Markovits Jenő vizsgálóbíró szállt ki a helyszínére.

— **Eltűnt egyének.** Kozma Mihály 45 éves gyapa pusztai, Horváth Jánosné szül. Ujvári Anna 61 éves zombai lakosok, lakásukról még a múlt hó folyamán, Karakas Milán horvátországi illetőségű 25 éves matróz a Paks község határában állomásozó Adria nevű hajóról folyó hó 4-én eltűnt. A hatóság az eltűnt egyéneket nyomozza.

— **Verekedés.** Valami dologban Kozsoru János és Borsos Ferencz őcsényhegyi legények összejöttek Nagy Ferencz szintén ottani lakossal és a kérdést úgy oldották meg gyökeresen, hogy Nagy Ferencz és nejét úgy elverték, hogy rajtuk súlyos testi sérteket okoztak.

— **Gyengélkedésnél** első orvosi tekintélyek szerint legjobbnak bizonyult a »Sirolin-Roche«, mely méregtelen, iztelen és a szerves szervekre semmi káros befolyással nem bír. Már rövid használat után előmozdítja az étvágyat és emeli a test erejét, úgy hogy rokonvalesens, sápadt leányok s gyermekek az étvágy gerjesztése céljából okvetlen használják. A szer minden gyógyszerárban kapható.

— **A biczka.** Molnár József 19 éves kistengeliczi lakos f. hó 3-án este Rakodi István korcsmájában nézeteltérésbe keveredett Gyöngyösi Józseffel. Hogy érveinek nagyobb nyomatókat szerezzen, előrántotta zsebkését és oly súlyos szurásokat ejtett

ellenfelén, hogy az legalább 4 hétig nyomja az ágyat.

— **Tűz Szakcsón.** F. hó 9-én, szombat délelőtt kigyulladt Szakcsón Bujdosó György házában egy szénakazal. Szerencsére hamar észrevették a tüzet, bár a házban senki se volt otthon; ott termett az önkéntes tűzoltóság s a tüzet hamarosan elfojtatta. A tűz oka ismeretlen.

— **Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a Ferencz József keserűvíz valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan Ferencz József keserűvizet.

— **Megakarta ölni a feleségét.** Schmiadt József tolnai lakos f. hó 11-én a délutáni órákban ittas állapotban érkezett haza. Csakhamar szóváltásba elegendett feleségével, majd pedig kést fogott rá és megakarta ölni. Az asszonynak sikerült a dühöngő elől megszökni és így életét megmenteni. Az elvetemült ember szándékos emberölés kísérletéért az ügyészségnek feljelentetett.

— **Meglopta az apját.** Ifj. Bereka János őcsényi lakos édes atyja őcsény-hegyi présházából 10 zsák csöves kukoricát ellopott.

— **Hárman egy ellen.** Isgum József, Heuzer Frigyes és Saller Ferencz tolnai lakosok múlt hó 27-én Silling Jakab vendéglőjében Klosser Antal halászt úgy elverték, hogy rajta több napig gyógyuló sérüléseket okoztak.

Muzeum, közintézetek ügyei.

Muzeumegyesületi felolvasás. A vármegyei muzeumegyesület f. hó 17-én vasárnap este felolvasást tart 1/2 órák az ingyenes jeggyel belépők számára, este 1/4 órák pedig az eddig szokott 50 fillér belépő díjjal. A felolvasást tartja dr. Bartal Kornél főgimnáziumi tanár „A világűr“ czímen. Figyelmeztetik különösen az ingyen jeggyel belépő közönség, hogy 14 éven aluli gyermekek még a szülők kíséretében sem jöhetnek az előadásra, továbbá hogy az előadás pontosan 1/2 órák megkezdődik s a terem ajtaja ekkor bezáratván, ezen időn túl senki sem mehet be a terembe. Altalában pedig felkérjük a közönség, hogy úgy a lépcsőházban, valamint akár érkezéskor akár távozáskor a teremben, a dohányzástól feltétlenül tartózkodni sziveskedjék.

FOGORVOS KOVÁCS J. 2-12

vásártér-utcai műtermében hiányzó fogak pótlása, csaposfogak, arany koronák és szájpadlás nélküli fogak (hidmunka) készíttetnek. Fogtömés, foghuzás és fogtisztítás a legjobb módszer szerint eszközöltetik. — **Szegényeknek** rendel d. e. 8-9-ig és d. u. 1-2-ig

Idő, munka és költség

megtakarítással jár, ha sütemény szükségleteinket a „Delicia“-ban rendeljük meg — Izléses kiállítás, pontos szállítás —

Valódi teasütemények

„DELICIA“ CZUKRÁSZDA
Szekszárd

6-6

VIDÉK.

A tüdőbetegekért.

Högyész községben gróf Apponyi Gézáné, született Széchenyi Paula grófnő kezdeményezése folytán, a vezetése alatt álló

hölgybizottság ez évben is megemlékezett a szegény tüdőbetegekről, midőn az azokat istápoló József főherceg szanatórium egyesület javára a halottak emlékezte alkalmával gyűjtést rendezett.

A gyűjtést Apponyi Gizella grófnő, Dubnitzky Irma, Ferrant Mária, Leicht Ida és Máj Bözske urhölgyek nemes buzgalommal teljesítették, melynek eredménye a következő:

1. Halottak napja előestéjén a hölgybizottság által a temetőben nyitott és a hölgybizottság 2 tagja által folyton ellenőrzött gyűjtőpénztárba befolyt 69 kor. 70 fill.
2. A róm. kath. templomban a gyász isteni tisztelet alkalmával a hölgybizottság által eszközölt gyűjtés eredménye 97 korona 89 fillér.

3. A róm. kath. templomban e czélra kitett perselybe befolyt 1 kor. 34 fill.

4. A högyészi izraelita hitközség külföldön gyűjtése 22 kor. 10 fill.

5. Högyész község gyűjtő ivén 19 kor. Összesen: 210 korona.

Ezen gyűjtést a kezdeményező gróf Apponyi Gézáné kiegészítette a pécsi kiállítási tárgysorsjáték egy darab 200 koronás és egy darab 10 koronás nyereményével, 210 koronával és így Högyésztől ez évben összesen 420 korona jutott a szegény tüdőbetegeket istápoló József főherceg szanatóriumnak, mely összeg rendeltetési helyére már el is küldetett.

A Mindenható hálálja meg a jótékony adakozók nemeskeblűségét; a gyűjtést kezdeményező nemes grófnő, aki fenkölt lelkével fényes palotájában is megérti és megéri a kunyhóban sinlő szegények baját, a gyűjtést eszközölő hölgyek és hölgybizottság tagjai pedig találják meg tevékenységük jutalmát azon felemelő tudatban, hogy szegény beteg embertársaik szenvedésén nyihiteni, egy-egy könnyet letörölni segítettek. A jó Isten áldja meg és tartsa meg nemes buzgalomukat!

TANÜGYI HIREK.

Eskü. Minthogy az 1907. évi 27 t. cz. értelmében 1908. jul. 1-ig minden tanító tartozik esküt tenni, felhivom tankerületem azon tanítóit, akik még eddig esküt nem tettek, hogy azt hivatalomban a fent említett időig okvetlen letegyék. Az eskü hivatalomban bármikor lehetősé. Szükséges hozzá: 1. díjlevél, 2. illetőségi bizonyítvány, 3. egy iskolaszéki tag jelenléte és 4. az esküminták kész leírása 2 példányban.

Szekszárd, 1907. november 11.

Tihanyi Domokos,

kir. tanácsos, tanfelügyelő.

Könyvajánlás. Vevő Adolf „A tornatanítás vezérkönyve“ czímen igen hasznos, lézagot pótló és nélkülözhetetlen könyvet irt. Kapható a Polatsék-féle könyvkereskedésben Temesvárott. Ára 2 korona 40 fillér. Melegen ajánljuk az iskolák és tanítói könyvtárak részére való beszerzésre.

Korpótlék államsegélyek. A következő tanítók- és tanítónők korpótlékának fedezésére engedélyezett a közoktatásügyi miniszter e héten az 1907-ik évi 27. törvényczikk alapján államsegélyt: — A bátaszéki községi iskolai tanítók közül: Gundrum Paulának 400, Harsány Szilviának 200, özv. Jehn Bélának, Walter Gyulának, Gesztesi Péternek, Pápay Gézának, Szám Józsefnek és Máté József igazgatónak 400—400 koronát, — Szakcsról Mányokné Cseh Jolánnak, Mányok Ferencznek 400—400 koronát, — Dunaföldváról Névery Endrének, Mezey Jánosnak, Dudás Gyulának, Néveryné Eichmüller Emiliának, Jehn Győzőnek 400—400 koronát, Konrad Jakabnak 200 koronát, — Paksról Pákolicz Mihálynak 400 koronát, Bátaszékről Bálint Bálintnak 400 koronát, Belacsról Klein Jánosnak 400 koronát és Bedegről Németh Antalnak 400 koronát.

Államsegélyek. A dunaföldvári rk. tanítók, illetve tanítónők fizetésének 1000 koronára való kiegészítésére e héten a következőknek utalványozott a közoktatásügyi

miniszter államsegélyt: Csernusák Teréznek, Néveryné Eichmüller Emiliának, Csekey Károlynak, Konrad Jakabnak, Osztrich Stefanak, Jehn Győzőnek, Pintér Jánosnak és Schaffler Teréznek 380—380 koronát.

A **szakcsi rk. tanítók** közül fizetéskiegészítésre Mányok Ferencnek és Mányokné Cseh Jolánnak 340—340 koronát. Németkéről Tedeszkó Róziának 300 koronát. — A **bátaszéki községi tanítók** közül Gundrum Paulának 400, Harsány Szilviának 1000, özv. Jehn Bélánének 400 és Bulli Gusztávnak 316 koronát.

Tanítóválasztás jóváhagyása. *Schneider* Oszkár györkönyi ág. ev. tanító megválasztását a közoktatásügyi miniszter jóváhagyta és részére 600 kor. évi államsegélyt utalványozott.

Tanítóválasztás. *Erdős* Gyula paksi ev. ref. tanító Nagyigmándra választott meg tanítónak.

A **paksi állami polgári fuiskolában** a latin nyelv tanításáért - a növendékektől beszedendő tandíjon kívül a közoktatásügyi miniszter az illető tanárnak még 200 korona államsegélyt engedélyezett.

Iskolák megnyitása, bezáratása. A hatóságilag bezárt ücsényi iskolák a betegség megszűnése folytán újból megnyitottak, a paksi községi iskolák és a dunaföldvári óvóintézetek, valamint az ücsényi szőlőhegyi községi iskolák pedig bezárattak.

Beszűntetett államsegély. A közoktatásügyi miniszter *Kreskay* János faddi rk. tanító államsegélyét Fadról való eltávozásá miatt beszüntette. *Szijártó* László szakcsi rk. tanító államsegélyét is beszüntette, mert a II-dik állomásról az újonnan szervezett V-re választott meg.

Iskolaszék megalakulása. A kisszékelői rk. iskolaszék 1907. okt. 13-án újra alakult. Egyházi elnök: *Alagics* János, világi elnök: *Szabó* István, jegyző: *Kurucz* József, gondnok: *Monos* József lett.

MULATSÁGOK.

Katalin-estély. A szekszárdi építő és famunkások folyó hó 24-én, vasárnap, új-utcai saját helyiségükben Katalin-estélyt rendeznek. Belépő-díj 60 fillér.

A **bátaszéki kath. legényegylet** f. hó 24-én az „Arany Nap”-hoz címzett vendéglő helyiségeiben színi előadással egybekötött zártkörű táncmulatságot rendez. Színpadra kerül Gárdonyi Gézának „A bor” című 3 felvonásos színműve. Belépő díj: I. hely 1 kor. 20 fillér, II. hely 80 fillér, állóhely 60 fillér.

Szerkesztői üzenetek.

Dr. H. B. Kérjük szives közleményeidet a jövőben is.

H. J. urnak Szakos. Intézkedtünk. Köszönet a küldeményért. Apránként felhasználjuk.

Preceptor. Leveleket egy hétnél tovább nem őrizünk, így az önéért nem küldtük vissza. A másik úgyról csak annyit, hogy október hó 9-én 3043 kb. sz. a. felment a miniszterhez.

NYILTTÉR.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, kik felejthetetlen kis Margitka leányunk elhunytá alkalmával mély fájdalomukat részvénytáncokkal, a temetésen való megjelenésükkel enyhíteni iparkodtak, fogadják őszinte köszönetünket.

Szekszárd, 1907 évi november hó 13-án.

**Wagner Károly
és neje.**

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, akik részvétükkel feledhetetlen férjem halálával ért mélyeségű bánatomat enyhíteni törekedtek és a gyászszertartáson megjelentek, fogadják ezuton is hálás köszönetemet.

Szekszárdon, 1907 évi november hó 14-én.

Özv. Schedel Emilné.

Tanító urak figyelmébe. Az új miniszteri rendelet értelmében a tanítói állomások javadalmazásának felvételéről szóló *jegyzőkönyv* és *corpóllék nyugta* jutányos áron kapható *Báter János könyvnyomdájában, Szekszárdon, Kaszinó-bazár.*

KÉRDEZZÜK MEG A HÁZIORVOST!

Krondorfi
alkálikus természetes
savanyuvíz

Kiváló nyálkaoldó és vízajtó hatású, borhoz, pezsgőhöz legjobb ital.

Főraktár:

Schlesinger Ignác czégnél, Szekszárd

HIRDETÉSEK.

Jegyző urak figyelmébe!

A gazdasági eselések nyilvántartásához szükséges összes (bizonyítványok, jegyzőkönyvek) nyomtatványokat Tolnavármegyében **egyedül tartjuk raktáron és 10 ivenkint 50 fillérért szállítjuk 10 fillér postadíj beküldése ellenében.** Kivánatra a nyilvántartást puha vászon táblába be is kötjük, átfűzzük és lapszámozzuk, amely esetben a kötésért és lapszámozásért összesen 1 koronát számítunk. Írószerek és az összes hivatalos nyomtatványok jutányos áron kaphatók: **Báter János könyvnyomdájában és papirkereskedésében Szekszárdon.**

Ideális arcz-crème a **zsirtalan**
DIANA ARCZKENŐCS
nappali használatra.

Az arcznak üde színt kölcsönöz és azt bársonypuhává teszi.

Éjjeli használatra a **zsirszerű**
DIANA ARCZKENŐCS
széplő, májfolt és mindennemű arc-tisztátalanság ellen.

Ára 1 korona.

Diana szappan 70 fillér.

Diana hölgypor 1 kor.

Kapható:

Szeghy Sándor gyógyszer-tárában Szekszárdon. 42—42

Gróf Apponyi Géza alsó-csurgói gazdaságában közvetlen a tamási-szekszárdi országuton fekvő

csárda

bor, sör és pálinkamérési joggal 1908. évi január hó 1-től számított, három egymásután következő évre **bérbeadó.**

Bérleni szándékozók forduljanak Hőgyészre a **jószágfelügyelőséghez.**

2—3

Hirdetmény.

Az alsónyéki tejszövetkezet tejtermelékét, a csarnokkal s hozzá tartozó felszereléssel együtt

folyó évi december 8-án d. u. 3 órakor

haszonbérbe adja 3 évre.

Az árverési feltételek az elnökségnél megtekinthetők.

Alsónyék, 1907 november 2.

3—5

Az elnökség.

12/bb.

1907.

Hirdetmény.

2-3

Értény község telekkönyvi betéteinek szerkesztésére kirendelt bizottság közhírré teszi, hogy az 1886: XXIX., 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. t. c. cikkekben előírt helyszíni eljárás végett és pedig egyelőre csupán az azonosító 1907. december 2. napján az azonosítás befejezte után pedig a bizottság a községben megjelenend.

Ennélfogva felszólítanak:

1. mindazok, a kik a telekjegyzőkönyvben előforduló bejegyzésekre nézve okadolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt a kitűzött határnapon megkezdendő eljárás alatti jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel;

2. mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, hogy a tulajdonjog telekkönyvi bekebelezését a kitűzött határidőig a telekkönyvi hatósághoz intézett szabályszerű beadvány útján kieszközöljék, vagy a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratok alapján a telekkönyvi bejegyzés iránti kérelmeik előterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg, ha pedig telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, az átírásra az 1886: XXIX. t. cz. 15-18. §-ai és az 1889: XXXVIII. t. cz. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, vagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait ez uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illeték-elengedés kedvezményétől is elesnek;

3. azok, a kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van nyilvántartásilag bejegyezve, ugyancsak az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kelt Tamásiban, 1907 november 4-én.

Saáry Ernő.
betétszerkesztő.

Dávid Samu.
kir. albiró.

Hegedük

jutányos áron kaphatók

Báter János könyvkereskedésében

BATTLE AXE RUM

csakis eredeti töltésű üvegekben kapható

GAUZER ADÁM

fűszer, csemege, tea, rum és ásványvízkereskedésében

Szekszárd,

Kaszinó bazár-épület.

3-3

Eladó bikák.

A kajmádi gazdaságban fiatal, apaállatnak kiválóan alkalmas, vöröstarka tenyész bikák eladó; érdeklődők forduljanak a gazdaság intézőségéhez
Kajmád, u. p. Tolna.

3-3

Gazdasági cselédeknek

szükséges

bérlevelek

jutányos áron kaphatók

Báter János könyvnyomdájában.

Csak eredeti orosz csomagolásban.

Kapható

4-4

Salamon Testvérek

fűszer, csemege, tea, rum, cognac, bor és ásványvízkereskedésében

Szekszárd, Garay-tér

Szőlőkaró eladás.

Csapó Vilmos kir. kamarás fehérmegyei **Felső-Baracs** birtokán (Világos-majorban) mintegy 50,000 szőlőkarónak megfelelő akácza eladó. A ligetszerű faállomány Dunaföldvárról, vagy Németkéről könnyen elérhető.

Bővebb felvilágosítással szolgál

Teimer Hugó intéző, u. p. Tengelicz.

1-3

ROYAL

PÖRKÖLT KÁVÉ
a legjobb a világon!

Kizárólagos elárúsítási hely

Salamon Testvérek

fűszer, csemege, tea, rum, cognac, bor, pezsgő és ásványvízkereskedése

SZEKSZÁRD, GARAY-TÉR.

Téssék választani!

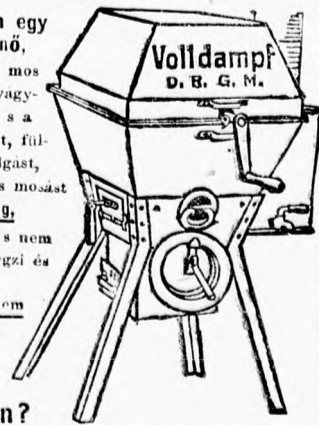

Emez itt egy mosónő.

a ki természetesen a mosással járó munkákat csak egymás után teljesítheti, a ki a mellett mindenkor magas bért igényel s azonkívül majdnem kivétel nélkül csodálásra méltó nagy „gőz” fejleszt, azaz nagy evagy-nyi bűr.

Ez azonban egy oly mosónő,

amely „gőzzel” mos anélkül, hogy evagyat gerjesztene s a mellett a főzést, fűlést, parolást, főtölentést és mosást egyidejűleg, tehát egyszerre s nem egymásután végzi és ami is: mindemellett nem követel sok bért!

Tehát mit részeit előnyben?

A régi eljárást-e, mely a veszteséggel, hosszúsággal és költséggel jár, avagy az új kezelést, mely időben és költségben kb. 75% -ot megtakarít? Téssék próbálni! A John-féle „töltött gőz” mosógép próbára is szállítatik. Kapható: Müller Testvéreknél Szekszárdon, Kaszinó bazár

Eladó ház.

Szekszárdon, a Széchenyi-utcai 1085. sz. ház, a Szekszárd Szálló szomszédságában szabadkézből eladó.

Bővebbet e lap szerkesztőségénél.

HIRDETMÉNY!

Legjobb minőségű, vasalni való

F A S Z É N

5 kilótól kezdve kilója 12 fillér, nagyobb vételnél és viszontelárusítóknak kedvezmény. — Bel- és külföldi köszön.

Felvágott kemény tűzifa,

elsőrendű legjobb minőségű szilfahasáb

10 kiló 34 fillér, métermázsánként 3 korona, továbbá mindennemű hasáb, ugyancsak dorong-tűzifa jutányos árban, saját telepemen, a vasuti indóházzal szemben kapható.

Bármilyen minőségű tűzifa

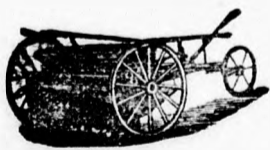
felfűrészelése ölenként 3 kor.

Kívánatra a fát, ugyancsak a szemet saját kocsimon házhoz is szállítom jutányosan. Tisztelettel

Mutsenbacher Ödön

tűzifa és szénkereskedő

SZEKSZÁRDON. 5-10

DEBULAY IMRE

lakatos üzlete
SZEKSZÁRD.

Raktárt tart:

gazdasági gépekben,

borprés- és

szőlőzuzókban, 17-26

takaréktűzhelyekben.

Egy 4-es gőzcséplő garnitúra 1000 frt, egy 2 ló erejű gőzmotor 300 frtért eladó.

Üzlet áthelyezés saját házamba, Garay-tér.

Üzletemet teljesen modernül rendeztem be, gazdagon felszerelve **ékszer, arany, ezüst és chinaezüst tárgyakkal**, valódi fehér, alpacca ezüsttel átvont evőeszközökkel, **15 évi felelősség mellett.**

Raktáron tartok: arany, ezüst, aczél, nickel **zsebórákat**, fali-, inga-, ébresztő órákat, a jelenkor legpontosabban járó óráit, úgymint: **Schaffhausen Longienes Omega, Tawannes Wath Ch, Graziosa** világhírű pontosságú órákat 3 évi jótállás mellett; továbbá **tajtpipákat, szivar és cigaretta szipkákat, szemüvegeket** bármely megoperált szemhez is és mindennemű apróbb tárgyat.

Szakmámba vágó **mindennemű javítások, átalakítások, vésések gyorsan, pontosan és olcsón eszközöltetnek.**

Schulz Gusztáv

18-52

órák és ékszerész.

Pollitzer sérv-ambulatorium

nyilvános orvosi rendelő-intézet sérvbajok, ferdénőttek és amputáltak részére

Budapest, IV., Kossuth Lajos u. 8., félemelet.

Az intézet szakorvosa bárkinek teljesen díjtalanul rendelkezésére áll. Az orvosi vizsgálat igénybevétele vásárlásra nem kötelező.

Orvosi ellenőrzés! Mérsékelt árak!

Egyéni speciális kezelés!

Szabaddalmazott sérvkötők már 5 koronától feljebb.

Vidéki megrendelések az intézet szakorvosa által lelküimeretesen felülvizsgálatnak s pontosan és legnagyobb titoktartás mellett eszközöltetnek.

Hygienikus cikkek a legfinomabb minőségekben, orvosilag ajánlva és sterilizálva. Feltétlenül megbízhatóak. Tucatanként 2-16 koronáig.

Ugyanott most jelent meg: „Az ember egészsége” című orvosi mű, mely kizárólag a sérvbajjal, annak ellenszereivel és kezelésével foglalkozik. E munkát bárki is díjtalanul és zárt borítékban küldi meg az intézet igazgatóságára. 8-52

BATTLE AXE

Legfinomabb

JAMAICA RUM

SALAMON Testvérek

fűszer, esemege, tea, rum és ásványvízkereskedésében

Szekszárd, Garay-tér

CSAKIS EREDETI ÜVEGEKBE!

4-4

Női kalapdivatterem

Szekszárd és vidéke tisztelt hölgyszereplőinek szives figyelmébe ajánlom most megérkezett legújabb párisi divatu őszi és téli

női kalap-ujdonságaimat

a lelegegánsabb kivitelben.

Különösen ajánlom esinosságuknál és olcsóságuknál fogva a raktáron lévő **gyermek és sport-kalapokat**, melyek minden versenyt felülmúlnak.

Gyermek-kalapok díszítve 3 koronától kezdve feljebb kaphatók.

Olcsó árak! Pontos kiszolgálás!

Gyászkalapok és fátolok nagy választékban

Frának Jánosné

Szekszárd, Széchenyi-utca.

Csak szakértő mügépeszektől vegyünk varrógépet!

Az eredeti

187

AFRANA és WETTINA

varró és mühimző gépek

a jelenkor legtökéletesebb varró és mühimző gépei

és a modern varrógépteknika remekei.

Ezen varró és mühimző gépek, valamint az általunk vezetett **Singer** családi, **Central-Bobbin**, **karikahajós** és minden más rendszerű varrógép jóságáért, kiváló aczelszerkezetének szabatos és megbízható működéséért

tíz évi kezességet

vállalunk, mely idő alatt előfordulhat bármely néven nevezhető hibákat és töréseket, melyek anyaghiba folytán álltak elő, teljesen ingyen javítjuk. Állandó nagy raktár minden rendszerű varrógépből családok, varrónők és iparosok részére, **kedvező részletfizetésre is.** Varrógépek javítására szakértő műszerésznket bárhova vidékre is kiküldjük.

Varrógép és kerékpár javítások szakszerűen és olcsón eszközöltetnek tolna-megye első és legnagyobb kizárólagos gépüzletében:

MÜLLER TESTVÉREK

mügépeszknél, varrógép, kerékpár, írógép és gazdasági gépek raktára

Szekszárd, Kaszinó-bazár.

21-21